

POLITISKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Caro valdžios jau iš tiesų nežino ką daryti. Visur, kur ji akis užmeta, visur šaukia, nekaltai pralietas, žmonių kraujas atmonijimo. Veik nori visus išplauti, veik nenuoramoms pasigerinti, vienok, ne vienas, ne kitas nenusiseka. Žmonių susipratimas ir įnirtimas kas sykis auga. Revoliucijos gaisras kas sykis tolyn griebiasi. Valdžia išpauna vienus, suareštuoja, kemsą, kalėjimam, bet jų vieton gema kitai, eiles kovojančių kas kart eina tankyn. Kiekvienas lašas, nekaltai pralietas, kraujo pagimdo dešimt šaukiančių pagiezos. Dievaitės Nemesis (pagiezos dievaitė) balsas garsyn ir garsyn vis skamba po visą „šventą carą“ viešpatystę, ir jos balsas išgirsta kasdien nauji tukstandai. Matant tą, caro valdžios siunta, lyginai kaip kraugeris tigras, matydamas savo galą. Areštuoja ir kemsą kalėjimam beveik kiekvieną žmogų; kalėjimai visur jau kimste-prikimsti ir suareštuotųjų neturi jau kur bedėti; leidžia iš kalėjimų kriminalistus, kad daugiau vietos padaryti politikiems. Su sumintais apsieina kuobauriausiai: kankina labiau negu inkvizicijos laikuose. Brutališkumas pereina net žmogaus protą. Teip štai, likosi 17 metų mergina Spiridonovo, nušovusi penkiais, gerai pataikytais, šūviais viršininką paslaptos policijos Tamlove, kuobauriausiai kankinama. Kazokai ją už plaukų nuvilko trepais žemyn iki rogučių; nuvežė ant Policijos stacijos išrėdė ir 12 valandų būriausiai kankino. Bestiališki kazokai išgėdino merginą ir paskui iškaitintoms, žėrinčioms geležims jos kūną degino, norėdami iškovoti pravardes suokabininkų. Mergina gulė dabar ligonbutyje. Jos kankolis, dviejose vietose sulaužytas, viena akis sužeista ir kunas gniaubimais, suspaudimais kuobauriausiai sudarkytas! Tai kur nueina caro budelių žiaurumas! O bene šita revoliucijos karžygs pirmutinė ir paskutinė yra, kuri tokius barbarizmus nukentė? Pilni kalėjimai tokių kankintinių prigrūsti! Ar dar ilgai teip, žmonės, tokiems barbarams duosis kankinti? Negadamos caro valdžios nuo europėjų bankų jokios paskolos, užsimanė ukininkams pasigerinti, kad šitie, dabar išleidžiamas, valdžios 5 procentinius užstatas, paskolas pirkty. Valdžios mat nori, tokiu būdu, nuo ukininkų 200,000,000 rublių išgauti. Kad geriau ukininkus prie savęs pritraktinti muilina caras savo najame padavadyje, kad jis visus valdžios dvarus ukininkams išdalina. Mat, žiūrėkis, koks geras kvailas carpalaiškis — dalina savo „paskutinius“ turtus, kad žmones užganėdinti. Negirdėta geradėjystė! Verčiau nuo ukininkų tą pačią žemę atimty, tada ukininkai neturėtų bent ką valgyti ir eity carui maldauti pasigailėjimo, eity jo prašyti duonos! O gal iš tiesų

su caras bijosi, kad žmonės neitų pas jį duonos prašyti, gal bijosi likimo Liudvigo XIV, Francijos karaliaus, kurio žmonės teipgi duonos prašė? Ar šitas carpalaiškio pasigerinimas atneš valdžios laukiamus vaisius, sunku įtikėti, juo labiau, todėl, kad vidaus ministeris Durnovo paliepė savo valdžios po prievarta nuo ukininkų mokescius išlupti. Nemokėti mokesciai išneša daugiau negu 15 milijonų dol.

Veidmainys Witte stengiasi prekybos ministerį Timiriazevą prikalbinti, kad jis savo resignaciją atgal atimtų. Timiriazev padavė savo resignaciją carui ypatingai ir priežastį savo atitraukimo iš ministerijos paduoda, kad jis per daug varžomas, teipgi nesutaria su dabartiniu paliepinu, kad visus revoliucijonierius karės teismui atiduoti ir sušaudyti. Ministeris Timiriazev peikia dabartinį caro valdžią revoliucijos apkariavimo būdą, peikia Witte darbus ir reikalauja kad valdžios nesieltų teip barbariškai su revoliucijonieriais. Ar tik nebus čia vilkas avies kailį? Juk ir veidmainys Witte pirmiaus tokiu geru buvo! Caras stygęs Timiriazevui vietą valdžios rodo, kurią jis atmetęs, sakdamas, kad ir ten ne geriau kaip ministerijoj. Caras dar resignacijos nepriėmė, bet, kaip laikraščiai tikrina, paliepes revoliucijonierių daugiau nešaudyti ir ne teip labai persekioti. Bet ar tas teisybė, tai tam, rodo, niekas netiki. Caro valdžios vis dar nori žmonėms akis apdumti ir, mano, kad jų kas klampis.

Caras išleido dabar naują prisakymą, kuriame paskiria 10 d. gegužio kaip susivaziavimo dieną žmonių atstovų į posėdį, arba, kaip vadinama, duma. Caras stengiasi su savo „duma“ žmonėms akis apdumti, manydamas, kad žmonės tą dumą kaip kokį didelę „mylistą“ priims ir kankinai dar į kelius puls prašydami nuodėmių atleidimo. Tiesa, jau kaip kurie ir gerinasi carpalaiškui ir rėkia: „vyrai, rinkime atstovus, nes paskui bus per vėlu!“ Bet, iš tiesų, nežinia, ką į tą dumą rinkti, ir kas turi rinkti. Žmonių vadovai suareštuoti arba areštuojami, o rinkėjai teipgi. Kiekvienas, nepatinęjis policijai neturi tiesos rinkti, o jeigu ir susietų rinkti, tai juos caro valdžios suareštuos ir kalėjimam sukimš, kadangi mat visoki sirinkimai uždrausti. Kokis tai čia gali būti „žmonių atstovų“ parlamentas, jeigu į dumą tikėtai ištikimi valdžios bernal gali būti renkami? Iš tiesų, nėra nė ko sapnuoti apie tokį tautos atstovų susivaziavimą. Kad iš to būtų kokia nors nauda, reikia išrinkti visuotinai, slapto balsavimu tikrus žmonių atstovus, o ne žmonių budelius. Be to dar, duma jokios tiesos neturi: jeigu ji carui nepatinka, jis ją išardo, žymėjęs gal suareštuoti ir buna viskas po senovei. Caro rengiama duma, tai vien į rankis apdumimui žmonėms, o nieku daugiau. Vienok, turbūt, ne tuom pasiseka carui žmones užganėdinti. Žmonės jau reikalauja

užmokesties nuo budelio carui ir, be abejonės, jį tuo pačiu saiku saukuos, kokių jis žmonėms saukavo.

Kaip laikraščiai praneša, slaptoji Maskolijos policija po vada vidaus ministerio Durnovo ir kelių kunigaikščių, išleido atsisaukimą tamsius Maskolijos gyventojus, kurstydama juos plauti žydus ir visus inteligentus. Tame, vienok, nieko naujo nėra, kadangi Maskolijos policija ne tik dabar kursto žmones vienas kitą plauti, bet jau ir pirma darė, nešant revoliucijai. Carpalaiškio valdžios papratusios savo blaivius darbus slėpti, užtai ir kursto tamsius žmones apsviestesnius plauti, nes tuomet, turbūt, mano, kad atsakymas už piovyne ne ant policijos puls, bet ant pačių tamsių žmonių. Vienok, ne viskas paslepiama. Valdžios garsino, kad ir Kišinevo garsias žydų skerdynes vien žmonės, be patarimo valdžios, parengė, bet išėjo į aikštę, kad visame — darbais policijos. Carpalaiškio bernal griebiasi visokių būdų, kad tik žmonėms akis apdumti, bet ne teip sekasi kaip jų geidžiama. Jau ir tas nuskurus kalmietis pradeda į carą „mylistas“ visai kitaip žiūrėti; jau ir jam jungo pakako ir jis jau teipgi stoja į eiles reikalaujant geresnio buvio, geresnio duonos kėsio. Mat laikraščiai tikrina, paliepes revoliucijonierių daugiau nešaudyti ir ne teip labai persekioti. Bet ar tas teisybė, tai tam, rodo, niekas netiki. Caro valdžios vis dar nori žmonėms akis apdumti ir, mano, kad jų kas klampis.

Caras išleido dabar naują prisakymą, kuriame paskiria 10 d. gegužio kaip susivaziavimo dieną žmonių atstovų į posėdį, arba, kaip vadinama, duma. Caras stengiasi su savo „duma“ žmonėms akis apdumti, manydamas, kad žmonės tą dumą kaip kokį didelę „mylistą“ priims ir kankinai dar į kelius puls prašydami nuodėmių atleidimo. Tiesa, jau kaip kurie ir gerinasi carpalaiškui ir rėkia: „vyrai, rinkime atstovus, nes paskui bus per vėlu!“ Bet, iš tiesų, nežinia, ką į tą dumą rinkti, ir kas turi rinkti. Žmonių vadovai suareštuoti arba areštuojami, o rinkėjai teipgi. Kiekvienas, nepatinęjis policijai neturi tiesos rinkti, o jeigu ir susietų rinkti, tai juos caro valdžios suareštuos ir kalėjimam sukimš, kadangi mat visoki sirinkimai uždrausti. Kokis tai čia gali būti „žmonių atstovų“ parlamentas, jeigu į dumą tikėtai ištikimi valdžios bernal gali būti renkami? Iš tiesų, nėra nė ko sapnuoti apie tokį tautos atstovų susivaziavimą. Kad iš to būtų kokia nors nauda, reikia išrinkti visuotinai, slapto balsavimu tikrus žmonių atstovus, o ne žmonių budelius. Be to dar, duma jokios tiesos neturi: jeigu ji carui nepatinka, jis ją išardo, žymėjęs gal suareštuoti ir buna viskas po senovei. Caro rengiama duma, tai vien į rankis apdumimui žmonėms, o nieku daugiau. Vienok, turbūt, ne tuom pasiseka carui žmones užganėdinti. Žmonės jau reikalauja

užmokesties nuo budelio carui ir, be abejonės, jį tuo pačiu saiku saukuos, kokių jis žmonėms saukavo.

girdėtas toks daiktas, kaip, daleiskim, leisti maskolikiems kareiviams Vokietijos pačią krestį?

Vienok ar šita šventė nusiseka kaizeriui kaip jis geidžia? Darbininkai nenori būti jo akiais pavaldiniais, jie ir reikalauja duonos kėsio. Berlyno karietų važiuotojai atsisakė važinėti pa nedėlyj ir utarninke. „Jie reikalauja geresnių sanlygų. Mat Berlyno policija visur atstumia ir varžo; daro pavilgvinimus automobiliams ir gatvių elektravežimiams. Berlyno policija neleidžia tuščių vežimų Potsdamo parke važinėti, ypatingai nedėliomis, kada ten daugiasiai svečių buvo. Karietinėkai ketina kasnedeja straikuoti tol, kol policija liausis juos varžius ir pripažins tokias jau tiesas kaip automobiliams. Išgirdusi policija apie rengiamą straiką, bandė karietinėkus raminti, kad jie bent dabar, laike iškilnių, nepadarytų straiko. Šitie gi, vienok, atsisakė nusileisti ir jau daugumas sustraikoavo. Gerai mat karietinėkai daro kad ant „iškilnių“ nepaiso — tegul ir tie „žmonių ramstai“ pėsti pavaiškškos bent — dažinos gal geriau kas yra darbininkas.

Muito karės tarpe Vokietijos ir „Suv. Valstijų“ nebus. Abidvi valdžios susitaikė ant pačių išlygų, kokios dabar yra, ir padarė kontraktą iki 1907 m. Dėl gresiančios muito karės buvo jau ir išdirbystės abiejų viešpatysčių kiek sustojusios.

Vokietijoj dar vis eina judėjimas, kad valdžia daleistų ir pasiuntintinius į Prusijos parlamentą slapto balsavimu išrinkti. Iki šiol čia pasiuntinių rinkimo būdas yra netikslus, koks gali būti. Slapto balsavimo ypatingai reikalauja socialistai, o juos remia ir liberalai. Yra teipgi iš karališkų giminių keletas, kurie už slapto balsavimo stoja. Teip štai, Bavarijos regento sūnus Friedrich, stoja su visa energija už slapto balsavimą ir Bavarijos karalystės parlamente daro, kad tas neatbutinai reikalinga pakellimui žmonių. Žinomas dalykas, šitas jau užsiėmęs negadą kaizerio ir kaisas jau jį vadina socialistu, bet juk jau ir ne jis vienas, kurs to reikalauja, atsiranda ir daugiau įsimintiesnių tokios tvarkos balsavimo reikalaujančių žmonių. Gal but, kad ir Vokietijoj dalykai vis kitai, kam, iš tiesų, jau seniai yra laikas.

Morokko.
Konferencija besitęsianti mieste Algecire apie Morokko reikalus, kaip rodo, turės nieko nepesusištirti. Vokietijai pareikalavo kad jai būtų daleista Morokkojo savo bankų uždėti, ant ko Francija jokiu būdu nepristoja, nes tada galėtų Vokietija visus Morokko pinigų kontroliuoti. Bankos, lyginai kaip ir policijos, klausymas yra dabar svarbiausias klausymais. Francijos ir Anglijos pasiuntiniai tvirtina, kad konferencija negalės susitaikyti ir, nors dar pasėdės apie 14 dienų, turės iširti. Vokietijos gi vėl pasiuntiniai yra pilni

vilties ir mano, jog konferencija susitaikys. Abelnai, pasiuntiniai mano, kad susitaikyti tuomet galėtų, kad koks nors kitų viešpatysčių išsiaišymas įvyktų, pavelzdon, Amerikos, ir kad Suv. Valst. stengtųsi Berlyne ir Paryžiuje valdžias taikyti, o tuomet ir pasiuntiniai galėsiu toliau tarybas vesti. Vokietija kenčia nusileisti, jeigu ir Francija kiek nusileis.

Valdžios mano, kad susitinkamas Francijos pasiuntinio barono de Courcel su kaizeriu, padarys didelį įspūdį ant konferencijoj dalyvaujantių pasiuntinių ir, kad karės nebus. Vokietija, žiūnoma, dabar labiau bijosi karės negu Francija, kadangi ji iš niekur pagelbos negaus. Tiesa, Italija ir Austrija traktatais surištos, bet jos Vokietijai padėti negali, kadangi pačios namieje gana daug darbo turi, ypatingai Austrija, kurios galas jau teipgi artinasi. Francijai ketą Anglija padėti ir kursto, kad Francija kaizeriui neužsileistų. Taigi, kaip rodo, noroms-nenoroms turės Vokietija ant Francijos reikalavimų pristoti ir į Morokko reikalus nesimaikyti.

Sulyg paskutinių žinių, davusi Francija Vokietijai savo paskutinį atsakymą, kad ji ant Vokietijos reikalavimų visai nepristoja. Pirm davi mo atsakymo pasiklausus Francija Anglijos ką daryti: Anglija atsakius, kad Francija turi knogreičiausiai atsakymą duoti, jog nesutinka ir užbaigti konferenciją. Ar tarybos dabar jau pertrauktos, nežinia. Kaip dalykai toliau vystysis, parodis ateitis, dabar apie tai nieko spręsti negalime.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus

18 nm. „Viln. Žin.“ kviečia koks ten p. M. U. šimet Vilniuje surengti Tautišką Šventę. Laiką tai šventei paskiria Zolinų dieną, 21 d. gegužio. Rasejas šaukiasi į visus miestelius ir miestų lietuviškus choros, kad šitie dalyvautų Tautiškoje Šventėje ir, tokiu būdu, sudarytų tautišką chorą, susidedantį iš 800—500 ypatų. Šventę galėsianti 5—7 dienas trukti ir, tame laike, galėsianti atsisiti susirinkimai, susivaziavimai: ukininkų, amatnikų, inteligentijos, mokinančių jaunuomenės ir, gal antras Lietuvių tautos atstovų, susivaziavimas. Vakaraus gi būtų galima vaidinti vaidinimus ir tt. M. U. užmano knogreičiausiai rinkti komitetą surengimui tos Tautiškos Šventės, kuris teipgi turėtų parupinti gaidas, kurias turėtų dainuoti toks tautiškasis choras. Lėšas tokios šventės apskaito mazišiais ant 5000 rublių ir tam pataria aukas rinkti. Chorams negalintis pributi savo lėšoms, pataria kelionės lėšas apmotti. Dabar kalėjime yra dar 250 suimty, jų skaitilius vis didinasi; į kalėjimą, šiomis dienomis, gabenama daug sodiečių. Trukstant vietos, atskiruose kambariuose talpina po du žmogus.

„Viln. Žinios“.
„Vilniaus Žinios“ praneša, kad 5 d. vasario (28 d. sausio) naktį į 4 d. vasario, kareiviai šaudė į politechnikos instituto laboratoriją. Laboratorijoje padarė kratą, likosi užmušta tula ypata, kuri šaudė ir kareivius.

6 vasario d., jenerolas Orlov atėjo netoli Rygos ir stoji su trimis šimtais kareivių Belenhofo dvare, 10 verstų nuo miesto. Tame dvare sušaudė 4 revoliucijonierius. Kadangi maistinėkai sunaikino visą dvarų turtą, daugelis dvarų negalės pavaršyti dirbti savo laukų. Dvarų bernal liks be darbo, Sako, buk, žmonės kreiva akia žiūri į visus kurstytojus.

Iš Smorgonės, Ašmenos p., Viln. gub..

Smorgonės, Krevos ir Tarupio (paskutiniai — Gardino gub.) miestelių, gyventojai padavė prašymą krašto viršininkui ir Vilniaus vykskui Roppui, kad jiems leistų jų pinigais statyti naują mūrines bažnyčias. Miūnėse vietose kitados katalikai parapijonys turėjo bažnyčias, bet paskiaus jos tapo atimtos nuo jų ir perkelstos į stačiatikių cerkves.

(„Vil. Žin.“)

Iš Latvijos.

Caro valdžios, matydamos, kad viešpatavimo dienos baigiasi, — siunta, duksta. Išsiųsti į aplinkę Weden kareiviai apsieina su gyventojais kuobauriausiai — plėšia, degina, gyvulius atimdinėja, gėdina moteris ir gauda kiekvieną, į kelią pasitaikiusį žmogų. Daugumą revoliucijonierių sugavo, 5 atidavė kariškam teismui, kurie nuspręsti sušaudymui; nusprendimas išpildytas. 30 ypatų, tarpe jų — moteris ir vaikus, kankino ir plakė kanciais. Atimta 70 karabinų. Du atsižymėję iš Revelio latviai, viceprezidentas Paetz ir advokatas Tamant; likosi, užrėmimą revoliucijos, teismo ant nuždymo nuspręsti.

Rygoj, naktį į 4 d. vasario, kareiviai šaudė į politechnikos instituto laboratoriją. Laboratorijoje padarė kratą, likosi užmušta tula ypata, kuri šaudė ir kareivius.

6 vasario d., jenerolas Orlov atėjo netoli Rygos ir stoji su trimis šimtais kareivių Belenhofo dvare, 10 verstų nuo miesto. Tame dvare sušaudė 4 revoliucijonierius. Kadangi maistinėkai sunaikino visą dvarų turtą, daugelis dvarų negalės pavaršyti dirbti savo laukų. Dvarų bernal liks be darbo, Sako, buk, žmonės kreiva akia žiūri į visus kurstytojus.

(„Vil. Žn.“)

Iš Kauno.

Finansų ministeriui paliepus, Kaune bus įsteigtas savarankus sodiečių žemės banko skyrius, kuriuo galės naudotis visi Kauno gubernijos sodiečiai. Šitas banko skyrius pradės dirbti nuo 28 d. vasario š. m. ir nuo to laiko Kauno gubernija bus išimta iš Vilniaus-Kauno sodiečių banko skyriaus žinios.

(„Vil. Žin.“)

Iš Joniškės, Kauno gub..

Paduodame čia ištrauką iš laiško rašyto A. Kelmučiai. „Naktį perėjo mėnesio (rasejas nepaženkina dienos Rd.) atėjo į Joniškį 100

iragunų ir kazokų. Emė įšiekoti, kratyti, šnipinėti po visias miestas, „ciclistų“ ir sušmė iš viso 21 nekaltų žmonių. P. Balzarį, K. Žuką, P. Žuką, L. Dumbravską, V. Brijuną, A. Balzarį, V. Benotiką, J. Putiną, V. Čepulį, I. Ramoną, K. Lepereką ir merginą Malviną Bernotaitę su nagaikomis teip sukapojo, kad vos kvėpavo. Tada iš Joniškes visus kartu varė į Žagarę, kur visi savo amžių pabėgė. Mergaitė, bevarant, visus dantis išmušė! Tai kankinimas gyvų žmonių! Mėsas nuo kaulų nukapojol...

Iš Minsko.

6 d. vasario Liahovkoje už Sviloči tilto policija rado dėžę su 6 bombomis.

Iš Lietuviško Brasto.

6 d. vasario ant Ilgosios gatvės kasin kas metė bombą. Gretinųjų namų išbyrėjo, nuo trenksmo, langai. Iš žmonių niekas nenukentė.

Iš Smolensko.

Kadangi daug suėmė pavietuose sodiečių, tai taiso 11 naujų pavietinių kalėjimų. Vietiniai Smolensko kalėjimai priimti politiškių „praskaltelių“.

[Iš „Vln. Žn.“]

Iš Baltstogės, Gardino gb.

Naktį 2 d. vasario policija, Vaishos gatvėje, užtiklo slapta spaustuvę ir daug atspaudintų atsisaukimų ir revoliucijonieriško turinio knygų. Suėmė vyrą ir moterį.

Dėlei aukų dalinimo.

Glasgovo Šviesos Draugystės Kuopa, savo mėnesiniame susirinkime 4 d. vasario 8 m., apsvačius dabartinį revoliucijinį judėjimą Lietuvoje ir pasielgimą Didžiosios Britanijos Revoliucijos Šešpimni Komiteto, dalyke padalinimo sudėtų visuomenės aukų, priėmė tokią rezoliuciją:

1) Lietuvoje mes randame dvi revoliucijines organizacijas: Lietuvių Socialdemokratų Partiją ir Lietuvių Demokratų Partiją.

2) Didz. Brit. Rev. Šelp. Kom., nusiuntęs visuomenės sudėtas aukas vienai Lietuvių Socialdemokratų Partijai, pasielgė neteisingai.

3) Mes išreiškiame troškimą, kad revoliucijinės partijos sutvertų Lietuvoje bendrą Centralinį Revoliucijos Komitetą, kuris priimtų visas, visuomenės sudėtas, aukas ir sunaudotų jas pagal reikalą.

4) Iki nesutvers Centralinis Revoliucijos Komitetas Lietuvoje, mes rinkime aukas revoliucijos reikalams, bet tų aukų nesiųsiame Didz. Brit. R. Š. Kom., tik siųsiame jas tiesiog Liet. Soc. dem. ir Liet. Demokratų partijoms — po pusę.

Glasgovo Šviesos Dr. Kuopa.

Rinkime aukas Lietuvos reikalams.

Ponas K. P. ragina mus prisidėti prie Isteigimo Lietuvos Lietuviško Universiteto Vėlinių. Kaip aš manau — mes (lietuviai) galime padėti įkūnyti tą augstą užnamą beveik tiksliai medžiagiškai t. y. sušelpiti tą draugiją, kuri renka aukas Universiteto Isteigimui. Tas aukas galima būtų, rodos, surinkti per mūsų laikraščių redakcijas, arba stačiai, į tam tikslui Isteigtą biurą — komitetą. Kiek iplausk iš mūsų, t. y. lietuvių, pusės tų aukų, nežinau, bet, kaip manau —

labai mažai: auksa tiksliai reišks, atskiros ypatos. Skubėjime: pasilikime užpakalyje; man rodos, jeigu nuo lietuvių bus surinkta mažai auksų (mažiau už rusus, lenkus, žydus) nors kokia 10—15 tukstančių, tai mums dar ilgai prisieis laukti pakol bus įkurtas nors „sioks-toks“ Lietuviškas skyrius. O dabar pažiūrėkime, ar mes galime tikėtis surinkti nors tų 10—15 tukstančių rublų, jeigu, žinoma, rinkime aukas tokiu „nepopuliarišku“ būdu. Šiandien daugumas lietuvių visai nežino net apie tą jog yra įsikurusi draugija atnaujinimui „kokio-tę“ universiteto. Apie tą draugiją girdėjo tiksliai tie, kurie skaito lietuviškus arba rusiškus laikraščius, o tokių atsiras iš viso skaitliaus (3 mil.) lietuvių, ne daugiau per 10 tukstančių žmonių.

Tokia sistema arba būdas rinkdami aukas niekada negalime tikėtis nors ir vidutinai gerų pasekmių. Aš ir šitame atveilyje patariau kreiptis prie jau nurodyto manim būdo „Kaip rinkti aukas“ (Žiur. „V. Ž.“ Nr.) t. y. jog reikia ant paskirtos sumos pinigų (padėkim: 200 tukst.) išleisti įvairių kainų bilietukus (korteleles ant pavidalo 5 kap. gerbavymų) ir išplatinti tas korteleles po mūsų sodžius ir miestus. Kiekvienas lietuvis, nors visumet turtingiausias, pasiutens paaukoti kelis skatikus (nors 5 kap.).

Ta metoda, suprantama, yra tuo patogesnė, nes čionai (mano sumanyme) markės pasklis po visą Lietuvą — ir tarp „ponų“.

Surinktus pinigus reikia dėti į banką (lig laikui). Atėinančiai, 1906 m., vasarą ar rudėn gal susirinks „Antras susivaziavimas“ Lietuvos tautos atstovų ir tas susivaziavimas paskirstytų tą sumą surinktų pinigų ir ant „Liuoso Lietuviško Universiteto“ ir ant Isteigimo „Tautiško Lietuvos Teatro“ ir „Draugijai talentams šelpiti“ ir ant leidimo pinigų knygų, ar net ir laikraščio „žmonėms“ ir ant įkurimo „Draugijos Blaivininkų“ ir t. t. ir t. t.

Turiu viltį, jog suma, surinkta viršnurodytu būdu, bus gan skaitlinga: jeigu kiekvienas iš mūsų duos nors po 5 kap. ir tai jau būtų suma — 150,000 rublų.

Teippat, proponuočiau, kad Isteigtų ant lygių sąlygų kaip lenkų, gudų ir žydų skyrius teippat ir latvių. Iš tikros versmės žinau jog latviai jau turi surinkę panašiam dalykui (įkurimo Latvių Universiteto) 10,000 rublių. Jeigu jie norėtų prisidėti prie mūsų, rodos, mes lietuviai nieko prieš tą neturėtum.

(Iš „Vln. Žn.“)

Iš Prūsų Lietuvos.

„Laikas“ praneša, kad 26 d. sausio Prūsų policija padarė kratą pas J. Vanagaitį Tilžėje. Kada policija atėjo, J. Vanagaičio nebuvo namieje, užtai turėjo tol laukti pas duris, kol Vanagaitis pargrįžo. Policijos viršininkas pareikalavo atidaryti gyvenimą, o įėjęs į gyvenimą, apreiškė, kad turįs „staatsanvaltė“ (prokuroro) paliepimą padaryti Vanagaičio gyvenimą krata, sulgy uždraustų raštų. Pirmiausiai liepė iškrešti V. kišenių, bet šitai pasipriešinus, policija apsiėjo su juom savotiškai. Tame pat laike gyveno V. gyvenime ir kitas jaunas lietuvis, paviešas iš Didz. Lietuvos. Policija teippat ir šitą

iškreštė ir, nors jis turėjo pasportą, vis gi jį nuvedė į policiją ir paskui įkišo kalėjimui, kur ir dabar dar tebesėdi.

Policija atėmė visus raštus ir laikraščius tarp kurių buvo daugiausiai legališki, kaip antai: „Nauja Lietuviška Ceitunga“, „Tilžės Keleivis“, „Pagalba“, „Lietuviška Ceitunga“, „Vilniaus Zinios“, „Lietuvių Laikraštis“, „Lietuvos Ukininkas“, „Laikas“ ir visus Amerikos lietuviškus laikraščius. Visus vokiškus socialdemokratiško turinio laikraščius. Visas lietuviškas, lenkiškas ir maskoliškas knygas ir brošiūras, tarp kurių buvo daugiausiai socialdemokratiško turinio. Beto, atėmė daugybę įvairių atsisaukimų (proklamacijų), tarp tų buvo ir vienas, ką tik išleistas atsisaukimas Prūsų lietuviams. Minėtas atsisaukimas spaudintas gotiškomis raidėmis skaičiuje 10,000 egz. po vardu: „Prūsų Lietuvos Laukininkai“, kurį išleido Prūsų lietuvių-socialdemokratai.

Pateko barbarams teipgi daugybę visokių korespondencijų, nors iš jų menkai galės ką suiekti. Adresų jokių nepasisekė surasti. Knygų, laikraščių ir atsisaukimų iš viso paėmė 17 centnerių (1700 svarų).

Atrado teipgi ir 15 Bowning'o revolverių ir 3000 patronų, bet, kad policija neturėjo paliepmo kitokių dalykų atimti, tai turėjo juos palikti, nors gana seilė ant jų tyso.

J. Vanagaitis apskustas pagal tą patį paragrafą, kur, pirm metų Karaliaučioje nagrinėjama buvo ta didžioji byla „Der Geheimbund des Zaren“, kurioje keletas prisidėjusių tapo nubasti po keletą mėnesių kalėjimo, už tai, kad prigelbėjo susiprasti prisiegtiems po caro valdžia žmonėms.

Iš šito Vokietijos policijos pasielgimo aiškiai matome, kad ji nekuom nesiiskiria nuo caro bernų. Ir Vokietijos kankina ir persekioja žmones, kurie stengiasi tarpe žmonių apšvietimą ir susipratimą platinti. Vokietijos valdžia, kaip įmanydama, remia carą ir stengiasi visokiems budais prilaikyti dabartinį Maskolijos tvarką. Pasiuto mat kaizerio bernai. Ar tik ir kaizeriui, ant galo, ne parsieis eiti autų skalbti? — But laikas!

3 d. vasario, pajiekojimo teisėjas, užėmė J. Vanagaičio apkalpinimo protokolą. Raštai ir laikraščiai, nors ir nekačiausio turinio, tebėra policijos nagnose. Tuom tarpu visokių siuntinių ir laiškus, pareinančius J. Vanagaičio vardu, konfiskuojia ir perduoda staatsanvaltui. J. Vanagaičio jokių siuntinių negauna.

„N. Liet. C.“ praneša, kad Palangos paštą maskoliški kareiviai iškratė, jieškoję uždraustų raštų ir, turbūt, laišku. Teip tai Vokietijos valdžia remia carą, kad net savo paštą duoda caro kareiviams iškrešti! Ar nepradės maskoliški kareiviai žymėsi Prūsų lietuvius areštuoti?

Berskaliuose sudegė dvi daržinės dvarponio Kykebūšo. Padarytą nuostolių apskaito ant 60000 markių.

8 d. vasario pavogė ant Tilžės turgaus ukininkui Naujokui iš Galvių 210 markių vertą kumelę. Toje pat dienop pavogė ant turgaus Sgonui Kleinui iš Minchenwald eršila, 85 markių vertą.

IŠ AMERIKOS.

Drausis vagiliai.

DAYTON, OHIO. Vakare 20 d. vasario, atvažiavo čia pas nekuri aukšnių daiktų kromą vežimė du vagiliai ir vienas, išlipęs, pradėjo lange esančius daiktus apžiurinėti. Apžiūrėjęs daiktus išgrudė, su į popierą įvyniotu geležgaliu, langą pagriebė keliolių daiktų, viena skrynelę su aukšniais daiktais ir vieną skrynelę su 38 deimantais apšodytais žiedais, išėjo į vežimą ir abu vagiliai nuvažiavo. Laikę papildymo vagystos buvo gatvė pilna žmonių; keletas mėgino vagilius sulaukyti vienok nepasisekė. Vertė pavogtų daiktų apskaito ant \$4000.

Iškentė 32 operacijas.

21 d. vasario tapo New Yorko vokiškame ligonbuty darbininkui Ch. Roram 32 operacija daryta. Pirm 14 metų suiseidė Ch. Roram koją ant eleyeterio. Visos operacijos (31 iš viso) turėjo būti dėto daromos, kap Ch. R. perankti ligonbutį apleidė. Juk tame ne Ch. R. kaltė, bet daktarų, kurie jį peranksti, neįsigrūdė, už sveiką pripažino ir iš ligonbučio išleido.

Rengiasi kovai.

Atsibuvusiame susirinkime, vengriškos literatiškos Dratės, 20 d. vasario, New Yorke, liko nuo sienos nuplėštas ir sutryptas paveikslas Austro-Vengrijos cecoriarus Juozapo. Nuplėšto-gi paveikslą vietoj pakabino paveikslą prez. Roosevelto. Tada pradėjo rengiamai revoliucijai aukas rinkti, kurių iš viso apie \$2500 surinko. Tai jau ne lietuviai! Juozui bus karšta!

Instatymo nesilaikys.

Augščiausias valstybės teis- mas išdavė nusprendimą, sul- gy kurio geležinkelio kom- panijos, esančios savininkėms anglij kastynių, neturi tiesos anglis už suderėtą žemesnę prekę vežti ir paskui jas už paprastą, pirkėjų mokamą, prekę parduoti. Vienok ar to geležinkelio magnatai laikysis, sunku tikėti.

Išgyveno 105 metus.

STOUTINGTON, CONN. 21 d. vasario pasimirė čionai moteris Silvia Langdon Dunham, išgyvenusi iš viso 105 metus. Moteris Deborah Sallimon, Eastone, Conn. pergyveno jau 106 metus; dabar ji, iš priezasties sunaus myrio, apsirgo.

Dega girios.

COLORADO, SPRINGS. 21 d. vasario. Dega čionai girios. Pavojus gresia trijoms aukso kastynėms: United States Gold Reducing & Refining Co., Golden Cycle Mining Co. ir Portland Gold Mining Co., kurių vertė ant 3 milijonų dol. apskaitoma.

Bragūs bučikis.

Moteris Lillie Davis ap- skundė į Chicago's teismą namų pardavinėtoją Townsend Smith už tai, kad jis ją prieš jos norą pabučiaęs. Skundė ji ant \$10,000 atlyginimo, bet teismas pripažino jai tik \$4000. Ne viškas auksas žiba.

Šovė, bet nepataikė.

Laikraščiai praneša, kad 19 d. vasario, Washingtonė, kasin kas \$5000 ant Columbijos prezidento paleido, vienok ne vienas nepataikė.

Nusuko valstybei \$2500000 už miltą.

Už nuvogimą muito likosi

į teismą garsi New Yorko šil- kų firma A. S. Rosenthal & Co. apskusta. Nuvogimas iš- neša pustrėčio milijono dol. Už tą patį dalyką likosi pir- ma buvęs New Yorko muito užveizėtojas, Ch. Browne, New Yorko teismo ant dvie- jų metų kalėjimo nuspreistas, kuris vienok, sudejęs \$12500 kaucijos į Kanadą išdumė. Bet nuo bausmės išsisukti nepasisekė, nes pasakėnėse dienose likosi Montreale, Ka- nadoj, suareštuoti, kur jis vienama viešbutį, po vardu Hy. C. Bowell su savo mote- rė ir sunum apsiesto. Savi- ninkas-gi firmos A. S. Rosen- thal, sudejęs \$80000 kaucijos išdumė į Europą.

Nelaimė kastynėse.

STEBENVILLE, OHIO. 23 d. vasario užgimė, iš priezasties eksplozijos, Western & Lake Erie Coal Mining Co., No. 2, Dillonville, didelis gaisras. Apie 500 darbininkų likosi be darbo; kastynės užtvino. Mena, kad daugelis darbinin- kų, einančių po vidurnakčio į darbą, tapo eksplozijos au- ka.

Parduoda 20000 farmų.

New Yorko valstijos agri- kultūros užziurėtojas pagar- sino, kad New Yorko valsti- joj parsiduoda iš viso 20000 farmų, kurias airišiai ar kiti apleidė. Daugumas farmų, sako, parsiduoda už pigiau, negu triobos, ant farmos pa- statytos, vertos. Vokiečiai ir italijonai perka apieistas farmas ir, kaip laikraščiai ra- šo, prasigvyveno kai-kuris ga- na gerai. Mat vokiečiai ger- raiusi fermeriai, netingidirbi- ti ant farmos. Ar negalėtų ir lietuviai iš tos progos pasi- naudoti?

Apsireiškė rauplės.

Michigan City, Ind., apsi- reiškė tarpe mokyklą lankan- čių vaikų rauplės. Mokykla likosi uždaryta, bet 20 žmo- nių tapo užkrešti. Daugu- mas užkreštų ligonių lankė nedėlioj dienvaldystę ir to- kių būdu šimtus žmonių ga- lėjo užkrešti. Valdžios sten- giasi kiek galint, kad ende- mija nepastotų epidemiska. Visi vaikai ir serganti turi būti kuogreičiausiai čiepija- mi.

Gaisrai.

MEMPHIS, TENN. 21 d. va- sario užgimė čionai nape, priklausantiame Equitable Life Insurance kompanijai, gaisras. Nuostolis ant 200,000 dol. apskaitomas.

RUTLAND, VT. 18 d. vasa- rio užgimė čia gaisras, kuris kaip bematant kelis namus apgriebė. Iš viso sudegė 6 dideli namai ir daugumas mažų. Ugnis teip greit grie- bėsi tolyn, kad vietiniai ug- nagesiai neįstengė ugnį su- valdyti ir turėjo iš Whitehall N. Y. ir kitų miestų ugnage- sius pagelbon pasisaukti. Gaisro padarytas nuostolis apskaitomas ant \$750000.

Nelaimės ant geležinkelių.

REDDING, CAL. 21 d. vasa- rio likosi čionai, ant Southern Pacific geležinkelio iš prieza- sties žemės nuslugimo, expre- sinis traukis iš rėlių išmestas. Dvi lokomotivos ir vienas pašto vagonas sutriuškinti. Žmonių 4 ar 5 užmušti ir du sunkiai sužeisti; dviejų pasa- žierių pasigenda.

FORT WORTH, TEX. 20 d. vasario nušoko čionai nuo rė- lių Cotton Belt traukys, prie ko kelios ypatos likosi sužeistos. Tas pats traukis nušoko 19 d. vasario St. Louis nuo rėlių, prie ko 11 ypatų likosi sužeistos. Geras apa- ratas žmonių žudymui!

Explozijos.

BLUEFIELD, W. V. Coal- woode, arti čionai likosi, 20 d. vasario, dinamito eksplozijos du darbininkai užmušti ir su- perintendente sunus sunkiai sužeistas.

MORGANTOWN, W. V. Stur- gisone, aštuonios mylios nuo čia, likosi 20 d. vasario dinā- mito eksplozijos, įvykusios dirbtuvėje Deckers Creek Stone & Sand Co., vienas darbininkas užmuštas, vie- nas mirtinai ir penki sunkiai sužeisti. Eksplozija įvyko nuo dinamito patronų, gule- jusių arti ugnies ištirpi- mul.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Kaip rodos, angliakasių susivienijimo prezidento, J. Mitchell, pagarsintas abelnas angliakasių straiškas, neįvyks. John Mitchell pagarsino, kad straiškas nuo 1 d. balandžio prasidės. Atsibuvusioj kon- ferencijoj angliakasių ir an- gliakastynių savininkų atsto- vų, nutarta, kad kitą kon- venciją ant 15 d. kovo su- saukti. Mat prezidentas Roosevelt prisuntė laiską, kuriame apgallistanja, kad atsibuvusioj konvencijoj dar- bininkai su darbdaviais ne- susitaikė ir beveik verste-ver- čia, kad da sykį bandytų tai- kytis ir kad straiško nebutų. Išvedžioja, kad straiškas ne vienam, ne kitam jokios nau- dos neatneša, vien tautai nuotrotas. Ar ant antros konvencijos įstengs susitai- kyti, tai da ir klausimas.

¶ MILWAUKEE, WIS. Čia- naitinės dirbtuvės Brown Corlies likosi rytinių kapita- listų atpirktos, pertai ir, be- veik metus besitęsias mašini- stų straiškas, užsibaigia. Pir- kėjai permainė firmą ant Wisconsin Engine Co. ir už- tikrina, kad ikišiol straiška- vusiems mašinistams nieka- me nekens.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Chicago, Ill.

Gavę žinią nekuriе tautie- čiai nuo kun. Žilinsko ir at- sisaukimą 30 Philadelphiajos draugysčių apie rengiamą su- siviaviavimą (seimą) Philadel- phijoj ant 23 d. vasario, 1906 m., susirinkę nutarė sukie- sti visuomenišką susirinkimą, apkalbėjimui reikalų siunti- mo delegato, ant 18 d. vasa- rio; susirinkimą sukieštė, jis atsibuvo Dore's salėje. Visuomenė buvo kviesta pla- katais ir laikraščiu „Lietu- va“. Atėjus paskirtam lai- kui, žmonių į salę prisirinko ne daugiausiai; teipgi ir pa- laukus pusvalandį skaitlius ne kiek tepasidaugino ir p. J. Jančauskas atidarė susir- rinkimą. Padiškinęs mšerius esančio susirinkimo paprašė sekretoriaus perskaityti atsi- saukimą užkviečiantį ant su- siviaviavimo (seimo), teipgi ir truputį anksčiau apdirbtą draugų programą. Progra- mas tapo visų priimtas, ir kiek papildytas. Šitas pro- gramas tapo perduotas iš- rinktam delegatui, p. Šerui, į Philadelphiajos susivaziavi- mą (seimą). Turinys pro- gramo šitas:

Svarbiausias siekis: kovoti prieš valdžią sujungtoms spē- koms abiejų partijų: Social- Demokratų ir Demokratų.

1) Reikalauti federatyvės- kos Lietuvos su seimu Vil- niuje.

2) Rinkti kuodaugiausiai aukų revoliucijai.

3) Išrinktas komitetas A- merikoje, turi visomis pajie- gomis taikinti partijas Lietu- voj į vieną ryšį.

4) Sutverti Lietuvoj tokį pat komitetą.

5) Delegatai turi pilną tie- są spresiti apie visus reikalus susivaziavime (seime).

6) Kad kunigai neniekin- ty revoliucijos; jeigu kuris eitų prieš revoliuciją, turi mokėti bausmę.

7) Pagerinti Amerikoje lie- tuviškas moksaines, išrinkti komitetą, kuris parupintų tam tikrą programą ir tt.

8) Išrinkti tam tikrą komi- tetą, kuris pasirupintų apie emigraciją, labiausiai inteli- gentus.

9) Kad tankiaus atsibutų panašus susivaziavimai, bent 2—3 metus kartą.

Paskui buvo pakviestas už kalbėtoją p. G. Jis aiškino apie svarbiamą mokslo, apie šį susivaziavimą Philadelphia- joj, ir apie revoliuciją. Savo kalboje privedė vieną pranašavimą vokiečio profes- riaus, šiteip skambantį: „terp 1904 ir 1905 metų bus Gud- joj (Maskolijoj) didelė revoli- ucija, žmonės gaus laisvę ir Gudija bus padalyta į fede- racijas.“

Tas pranašavimas matomai jau pamazų pradeda įvykti, užtai mes turime kuom-nors labiaus prisidėti prie tos kovos už laisvę. Turime ne- apieisti savo skriaudžiamų ir liejančių kraują brolių; kiek- vienas, nesiojantis vardą žmogaus, turi šelpiti kovo- jančius.

¶ Toliaus kalbėjo p. K. Aiš- kino teipgi apie revoliuciją, nurodė: jogei ne vien caras mūsų priešas, bet ir tikėji- mai, nes visi tikėjimai remia caro sostus, ir tvirtina žmo- nės, kad kiekviena valdžia, nuo Dievo leista. Tikėjimas nori palaikyti žmones tamsy- bėje, nes juo žmonės tamsė- ni, juo lengviau jiems duoda- si juos išnaudoti. Vienok jau žmonės pažino tą jųjų švelnią politiką, pamatė vil- kus avių kailiuose, nebeduosė teip lengviai save išnaudoti.

Trečias kalbėtojas, p. K., aiškino apie vertę mokslo ir vienybės. Privėdė pavyzdį Amerikos lietuviškas moks- laines. Sakė, kokių mes su- lauksime žmonių iš tų mūsų moksloininkų, nes ten, apart poterių, nieko daugiau kudi- kis negali išmokyti, kadangi pačios mokytojos daugiau nieko nemoka. Tokios mo- kyklos iš pat mažens žmogaus protą ir tikėjimo žabangus pa- sigauna ir teip su pagalba bažnyčios iki grabui kvailys- tėje palaiko. Toliaus aiški- no apie vienybę, darodė, kad visi galime eiti išvien. Jei- gu visi išvien eitume, tada mūsų prispaudėjai mus nei- veikty ir pergale visada mu- sų pusėj būtų. Bet mūsų dvasiškija, turbūt to nenori, (norės, tau! caras daleidžia jiems lupči žmones pagal jų pačių norą, darbininkų-gi rė- de to nebutų; eitųsi jiems gal- rietai. Rd.), matyt jai ge- ras caras su juodašimčiais, (daug ir iš dvasiškijos yra juodašimčių, mano priera- šas). Labai apgallėtina, jog dar iki šiol garbina carą. (Mums rodosi, kad jie nieka- da nepaliaus garbinę carą ar carus; jų mokinimas prie to verčia. Rd.).

Paskutinis kalbėtojas, p. G. terp kiko, priminė apie buvusias Chicagoj bažnytnes skerdynes. Baisu darosi iš- girdus tokius atsitikimus; ne- beužteko tam kunigėliui lup- ti žmonių kruvinai uždirb- tus skatikus, bet užsimanė da- žmogaus kraują. Turbut da- bar yra užganėdintas, vienok tas nekaltai pralietas krau- jas šaukia atmonijimo. Tai- gi matote į ką mūsų kai-kurie kunigėliai virsta.

Paskui, padarius rankių, tapo surinkta \$36.87, kuriuos susirinkimas pavedė delegato keliuoniam. Matomai, susirinkusiems rūpėjo rengiamas susivaižiavimas (seimas), nes aukavo po doliarį ir daugiau.

Yra jau daug žmonių, norinčių tarnauti žmoniui, bet yra da desimti kartų daugiau garbinančių mamona — atgaleivių. Vienok jau nebe toli tas laikas, kada žmonės gynai pažins kas geras, o kas blogas. Nusikratys nedorus prietarus, ir eis doros keliu; prie laimės ir laisvės.

(Buves susirinkimo sekr.)
Zemaitės vaiks.

Mėgstanti skaityti laikraščius gal jau patėmijo, kaip gudriai pavienios ypato bando visuomenei akis apdumti, ką aš pamatęs labai nusistebėjau (mes ne, nes žinome, kad tas to laikraščio paprastu darbu yra. Rd.). Paėmęs į rankas „Kataliką“ no. 7, patėmijau straisnelį (Tėvynės reikaluose) šitelpskambantį:

„Chicago, Ill. Vietinė Saldžiausios Sirdies draugystė savo susirinkime tarp kitko kalbėjo apie Lietuvos dartinį padėjimą ir apie renkamąs Tėvynės reikalams aukas. Renkamą naują komitetą parėmė ir prizadėjo iš savo pusės kiek galint tarp lietuvių rinkti aukas ir raginti visus prie šelpimo našlių ir našalių Lietuvoje. Į Centrališką Komitetą skiria sekančias ypatas: kun. Sedvydį prezidentu, kun. Kaupą sekretoriumi ir kasieriumi p. K. Radzevičių iš Shenandoah, Pa., vice-prezidentais: kun. A. Miluką iš Shenandoah, Pa., P. Branduką iš Chicago, Ill. ir J. Tumasoni iš Hudson, Pa.

Komitetas.

Bet kas per vienas tas komitetas, apie kurį „K-ke“ rašoma? Budamas tos draugystės sąnariu ir atsilykdamas ant kiekvieno mitingo, žinau kas ant mitingų tariama. Ant pereinio mitingo, apie kurį tas neva išrinktas „Komitetas“ rašo, nebuvo visai tokio nutarimo. Tiesa, buvo tariama apie tėvynės reikalus, bet jie, dėl daugybės kitų reikalų, liko ant tolesnio laiko atidėti. Kas žin ar ne bus tas tik paties „K-ko“ redaktorius išmislęs? (Jeigu tas teisybė, tai iš tiesų būtų juokingas dalykas, pats save ir savo brolių J. Tumasoni, į komitetą persistatyti! Vienok, pažindami jo taktiką, ne kiek iš to nesistebime. Rd.). Pagal mano nuomonę, to straipsnio rašėjas yra ne kas kitas kaip kunigų pasamdytas bernas ar šnipas, kurie (kunigai) taip godžiai trokšta lietuviškų aukų, kad tuomet geriau savo mišninis, nepripildomus kišenių galėtų prisipilti. Kunigai, matydami, kad pavallai iš jų augu lietuviška visuomenė sprusta, griebiasi už rinkimo aukų ir mano tuomi da iš toliau galėti visuomenę išnaudoti, vienok ar tas jiems nusiseks, tai abejotina, kadangi jau tas, jų supančiuotas, darbininkas pradeda kitoms akims į juos pražiūrėti, pradeda savo „geradarius“ geriau pažinti.

Dr-stės sąnarys.

Iš Shenandoah, Pa.

16 d. sausio atsiuvo čionai ant Gormano salės teip vadinamas Mass-mitingas. Pamatęs mat kun. Milukas, kad čionaitiniai lietuviai gana pasėkinimai ant politinės dirvos darbuojasi, sumanė iš tos progos pasinaudoti. Užprašė kelis kunigus ir vie-

na anglų iš Mahanoy City už kalbėtojus. Kalbos buvo apie pašelpą našlių Lietuvoje, teipgi buvo ir rankius, bet kiek surinkta negarsino ant vietos. Vienok ne tame dalykas ir ne dėlto šauktas susirinkimas, bet visai kitam reikalui. Mat čionai miesto urėdinkų rinkimai artinasi, užtai Milukas, norėdamas pasirodyti, kad ir jisai kiek įmanydamas ant demokratų partijos naudos darbuojasi, sušaukė susirinkimą varde tautiškų reikalų ir pats ant salės išreikšė, jog ir visus miesto kandidatus užkvieta (vienok tikrai demokratų partijos kandidatai tebuvo, matomai ir čia teisybės nepasakė sakdamas, kad visus). Pabągęs kalbą tulam advokatui iš Mahanoy City, kuris angliskai kalbėjo ir kunigas Milukas pradėjo angliskai kalbėti (ne jaugiant susirinkimo pašvesto, anot kun. Miluko, tautiškiesiems reikalams? Rd.) dėkavodamas visiems kandidatus už pribuvimą ant susirinkimo. Tada pradėjo išreikšti titulus kiekvienam kandidato, ant kokio urėdo kas pasidavęs. Mat kun. Milukas nori susilyginti su kun. Pautienium politikos reikaluose, vienok nieko iš to nebus, nes nedirba teip praktiškai kaip anas. Anot žmonių pliauškimų imąs kun. Milukas paslaptines mokeskis nuo visų partijų, o dirbąs tikrai už vieną (dvim dievui visgi sunku tuo pat laiku tarnauti, nors gal ir labai tam pasišventęs. Rd.), o anas vien nuo tos partijos teimais, už kurią dirbąs. Mums, vienok labai likama išgirsti, kad musų dvasiški vadovai pradeda ant politiškos dirvos darbuotis, nes ir teip mažai turime ant tos dirvos darbininkų. (Mums rodos, kad kun. Milukas yra tolegrys; matydamas, turbūt, kad jau jo įtekė pas žmones baigiasi, griebiasi už kito amato, kurį išmokęs galės žmones po senovei kvailinti ir pinigūs iš jų viloti. Rd.). Vienok kam tas slapstymasis? Jeigu atvirai dirbtu, tai bent daugiau pritarėjų gautu.

Anot jus Pusbernis.

Iš Stoughton, Mass.

Mus miesto lietuviai nemiega, darbuojasi ir atsizymi kuom kas gali. 10 d. vasario susirinko. Keletas lietuvių į vieną namą ir susipešė; 6 likosi suareštuoti, bet sudėjus kiekvienam po 500 dol. kaucijos likosi paleisti ir laukia teismo.

Kiti lietuviai, sumanesni, parengė 14 d., š. mėn. balių ant revoliucijos naudos, vienok ant baliaus teip mažai žmonių tepribuvo, kad rengėjams parsieis da kiek iš savo kišenius pridėti, idant apmokėti baliaus lėšas (kaštus). Priežastys buvimo mažai žmonių buvo šitos: nepaganda, neapsipazinimas su nauja, kokią revoliucija gali atgauti (rodos, išsiol jau turėjo kiekvienas progą su tuom apsipazinti, bet matyt, kad tenaitiniai lietuviai labiau mėgsta ant vietos „revoliucijas“ kelti ir galvas skaldyti, negu tikrą, tėvynę varomą, revoliuciją šelpti. Sakymas, kad da neturėjo progos su revoliucija arčiau susipažinti, toli neišteisina stoughtoniečius. Rd.) ir ne užsitikėjimas rengėjams baliaus. Daugumas žmonių mano, kad paprastai tokių balių rengėjai pats nori pasi- pėlyti. (Tas, kaip kur gal ir tiesa, vienok reikia stengtis tą prašyti ir žiūrėti, kad pinigai tikrai ten nueitų ant ko jie skiriami. Rd.). Prie padidinimo neužsitikėjimo, kaip rodos, prisidėjo nesuti-

kimai įvykę tarpe revoliucijos Komiteto.

Čia buvęs X. X.

Iš Baltimore, Md.

7 d. vasario pasimirė Katerina Mačienė, po tėvu Senkiutė 42 m. amžiaus. Amerike pragyveno 20 m. Paliko didžiam nuliudime savo vyrą ir du sunu. Paėjo iš Sarakų kaimo, Šunskų parapijos, Suvalkų gub. 9 d. vasario tapo iškilmingai palaidota ant katalikiškų kapinių.

Baltimore lietuviai užimti rinkimais delegatų į visuomenišką susivaižiavimą Philadelphia, Pa. Susivienijusios pagalbinės draugystės siunčia du delegatus, T. M. D. vieną ir Socialistų kuopą vieną. Dabartinį judėjimą Lietuvoje, baltimoriečiai labai atjaudžia ir šelpia pagal išgalę kovojančius už tėvynės liuosybę. Šiuom tarpu nesmagios žinios ateina iš Lietuvos. Kozakai sustatyti po kalmus ir užsilaiko iš plėšimo tų pačių žmonių. Buriai kazokų su persirėdžiusiais žemsmargiais ir šnipais jodinėja po kalmus ir areštuoja visus žymesnius kovotojus. Valdžia dabar rengiasi prie rinkimų į dūmą. Nori, kad dūmų būtų vieni dūmai ir nė vieno šviesos spindulio. Bet nereik nustoti drąsos. Valdžia siunčia jau ne pirmą syk ir tuom tik paskubina savo galą. Žmonija, sykius judus, tur išliuosuoti iš priepaudo žabangų.

V. Česna.

Iš Plymouth, Pa.

Patiko nelaimė a. a. Antaną Šidlancką, 17 d. vasario. Dirbo žmogelis Breslau angliakastynės visada „kumpaničnas“ ant naktų. Su batos vakare (10tą valandą) ankščiau pabaigęs darbą atėjo su trimis draugais — anglais pas „šaptą“ į pašurę, kur jų visi darbo įrankiai sudėti buvo. Jiems ten besitrušiant iš nežinomos priežasties pasidarė eksplozija, sako, buk dinamitas eksplozavęs. Tris angelus ant vietos užmušė, o Antaną Šidlancką balisai sužeidė; jis tapo nugabentas į Wilkes Barre, Pa. miesto ligonbutį, kur nedėlioį, 18 d. vasario, 10tą valandą ryte pasimirė. Velionis buvo laisvų pažvalgy, vedęs, ir paliko jauną paviją ir vieną vaiką. Velionis turėjo 27 m. amžiaus. Prieš gulėjo prie Susiv. L. A. 5tos kuopos ir prie angliškos draugystės, šita angliška draugystė ir palaidojo jį 21 d. vasario ant Plymouth'o „Shawnee“ kapinių (ten kur J. Paukštys palaidotas). Tada turu pasakyti, kad pirmą Plymouth'o lietuvių šitelp laidojo: atėjo į velionio namus protestonų kunigas (Rev. Dr. Bradshaw M. E. bažnyčios) ir paprašė velionio moters ir nuovės, kad pavelytų jam atlaikyti ceremonijas. Šios sutiko ant to. Seredoje, 21 d. vasario 2 val. po pietų, atėjo minėtas kunigas su savo chorą į velionio namus ir atlaikė ceremonijas, pasakė gražų pamokslą. Pamoksle pasakė į stovinčią minią šitiep: „nemaunyt, kad velionis buvo mano parapijonu, visai ne, jis tik teip buvo geras mano kaimynas; velionis nepraeidavo pro šalį neužneškęs manęs, taigi, užtai aš atėjau suteikti jam paskutinį patarnavimą.“ Tada choras užgiedojo labai gražiai liudną giesmę. Net musų nekurius moterėles, beklauzdamos, susigraudino, pradėjo joms iš akių ašaros riedėti. Kitos-gi moterėles, stovėdamos sau, vis tik galvoms kraipė, lingavo, pečiai-

trukėjo, dusavo ir viena antros klausė, ar tas kunigas dykai, teip gražiai viską daro? Kitos atsakė, kad jis teip gražiai dykai nedarytu. Tik galia, kad tą dieną labai blogas oras buvo, lijo smarkiai visą dieną, užtai nedaug žmonių susirinko laidoti. Žiūrėsim, ką mus lietuviški kunigėliai ant to pasakys.

Lietuviai.

Iš Johnston City, Ill.

Darbai čionai gerai eina. Lietuvių nedaug, tarpe kurių yra ir keletas atjaudiančių vargą savo brolių tėvynėje kovojančių už laisvę. Nestoka nė tokių, kurie, kad galėtų, bėgtų gelbėti carą, Dievo pateptinį, šitiems, žinoma, nerupi liudnas jų tėvynės padėjimas; vietoj aukanti kokį centą, tai neša jį šinkoriams atiduoti, iš ko jie geresnią naudą turi — pasigėrę gali pats, anot jų, revoliuciją pakelti. Vienok apie tokius tamsuolius nėra nė ko kalbėti. (Kiaulė perli nepažysta! Rd.). Bet mes draugai, kurie gyvename čionai laisvų šalį, atjausime kiek labiau sunkų mūsų brolių padėjimą, kuriais pilni kalėjimai prikimšti, o kiti kazokų nagaikų kapojami. Atjausime ir išgirsime jų šauksmą: „Ginklų! Ginklų duokit! o mes už mūsų brolių kraują atkeršysime!“ Aukaukime kiek kas išgalime! Šelpkime tėvynę ir žarstyki-mės šventą ugnį, kad ji greitai apimtų visą tėvynę ir visas šiuokles sudegytų! Atjaudiant čionaitiniai lietuviai tėvynės vargą, sumetė \$11.05, kuriuos pri-siunčiame „Lietuvos“ redakcijai, perdavimui visuomeniškam revoliucijos šelpimo komitetui. (Aukantojų vardai kitot vietoj pagarsinti. Rd.).

A. Ambroza.

Iš Turners Falls, Mass.

Musų miestelio lietuviai teipgi atjaudžia reikalingumą pašelpti revoliuciją. Durinkėjai: J. Buinickas ir K. P. Šimkonis, perėjo per stubas ir surinko \$10.00, kuriuos, atitrunkus 10c ant persiuntimo lėšų (kaštų), prisiečių „L.“ redakcijai, prašydami perduoti L. S. D. P. (Aukantojų vardai pagarsinti kitot vietoj. Rd.). Rinkėjai eidami atitiko daug visokių žmonių. Daugumas visai neatjaudžia brolių ir seserų vargą, bet sako, kad Lietuva negrysiąs ir toms gerybėms nesinaudojasi, girdi, tegul aukauja tas, kuris keta gryžti ar kuris neturi pinigų kur dėti. Kitas išjuokia da, sakdamas, kad jo pati, vaikai revoliucija, (tame pats labiausiai kaltas; tegul nebuna kietširdzių ir išgama, tada ir šeimyniškas gyvenimas nebus „revoliucija“. Rd.). Bet ačiū tiems kurie aukavo, o aukantojų čionai daugiau, negu neaukantojų. Gal kitą sykį ir išniekintojai atsimins savo pareigų ir susilps vargą kenčiančią tėvynę.

K. P. Šimkonis.

Iš New Philadelphia, Pa.

Darbai šitos aplinkinės anglių kastynės eina gerai, išdirba visą laiką, paprastai darbininkai uždirba po 20 dol. per dvi savaites, o mai-nieriai ir daugiau. Vienok, nors ir visą laiką išdirba, vis lyg nusimine, mat šmėkla straiško jau vaidinasi ir ne vieną girdeją sakant, kad, girdi, tie straiškai visai nereikalingi, žmonės neturėsia iš ko gyventi. Ant šito sakymo turime trumpą išsiskini-mo senovės patarmę: „Kas vasarą dirba — tas ilis žie-moj; kas vasarą ilis — tam

ziemoj vargas!“ (Mes ne ant visko su tuom sutinkame. Daugumas darbininkų, dirbančių vasarą ir žiemą, už-tirba tik tiek, kad vos šelp-teip praminta, o ką bekalbė-ti apie straiškavimo laiką? Rd.). Skaitytojų laikraščius ir mėgstantių apšvietimą čionai mažai. Nėra, tiesa, nė iš ko stebėtis, nes čionai iš viso 28 salionai, užtai neatlieka nė laiko skaitymui, nė skati-ko nusipirkimui knygų. Kam, kam, bet salionininkams, užgimus straiškai, bus didelis vargas.

Rašė ten gyvenantis.

Iš W. Lynn, Mas.

11 d. vasario parengė čionai L. U. Kliubas susirinkimą su prakalbomis. Susirinkimą atidarė B. Miglinas ir perstas K. Rutkų už pirmutinį kalbėjo. Kalbėtojas aiškino šįdieninį kapitalistišką surėdymą, kaip kapitalistai skurdžius išnaudoja ir už kokį procentą mės turi-mės jiems dirbti. Teipgi aiškino socializmo siekius, ir kokis rėdas bus tuomet kada socializmas viespataus. Kada žmonija rėdysis savaip ir nebus išnaudojama kapitalistų. Antras kalbėtojas, S. Donelavietis, aiškino Suvienytą Valst. statistiką, nurodydamas kapitalo augimą ir vardginių skurdį, paeinančių nuo netikusios tvarkos. Trečias kalbėtojas, P. Stonis, aiškino Kliubo mierius ir komi-kią naudą prigulėjimas prie Kliubo atneša. Ketvirtas kalbėtojas, M. Paltanavičius, kalbėjo apie revoliuciją, kaip darbininkai sukilo prieš netikusią caro valdžią ir kaip anie yra priversti kovoti. Prakalbos visiems patiko. Susirinkusieji ant galo sumetė \$17.50 revoliucijos reikalams. (Kur pinigai? Rd.). Kalbėtojas ir aukantojams ištaru širdingą ačiū.

B. Miglinas, Kliubo pirms.

Iš Ansonia, Conn.

4 d. vasario atsiuvo musų mieste vestuvės Antano Marinavičiaus su Ona Taruškiute. Svečių buvo pusėti-atitrunkus 10c ant persiuntimo lėšų (kaštų), prisiečių „L.“ redakcijai, prašydami perduoti L. S. D. P. (Aukantojų vardai pagarsinti kitot vietoj. Rd.). Rinkėjai eidami atitiko daug visokių žmonių. Daugumas visai neatjaudžia brolių ir seserų vargą, bet sako, kad Lietuva negrysiąs ir toms gerybėms nesinaudojasi, girdi, tegul aukauja tas, kuris keta gryžti ar kuris neturi pinigų kur dėti. Kitas išjuokia da, sakdamas, kad jo pati, vaikai revoliucija, (tame pats labiausiai kaltas; tegul nebuna kietširdzių ir išgama, tada ir šeimyniškas gyvenimas nebus „revoliucija“. Rd.). Bet ačiū tiems kurie aukavo, o aukantojų čionai daugiau, negu neaukantojų. Gal kitą sykį ir išniekintojai atsimins savo pareigų ir susilps vargą kenčiančią tėvynę.

K. P. Šimkonis.

Iš Heineman, Wis.

Ant vestuvių Juozo Švarskio, 11 d. vasario, J. Krau-

klis paragino besilinksminančius bent po keletą centų ant revoliucijos sumesti. Besilinksminant ant to noriai sutiko ir iš viso sudėjo \$11.50. (Aukantojų vardai kitot vietoj pagarsinti. Rd.). Velytume, kad visi lietuviai mūsų pavyzdį sektų ir besilinksmindami neužmirštų savo brolių, tėvynę vargą ir badą kenčiančių. Nepamirškime ir neapleiskime musų karčių, kurie nori padaryti mūsų tėvynę laisva. Mės, ankaudami, mažai teatjausime, o kovojantiems bus didelė paroma, ir gal ne vienam caro bernui tuomi galą pri-skubinsime. Visiems aukantojams ištaru širdingą ačiū.

J. Krauklis.

Iš Dietz, Wyo.

Musų miestelyj dirba gerai. Uždarbai nevienodi, kaip paprastai anglių kasty-nėse. Lietuvių čionai mažai: keletas apšvietusių ir apie tuozinas pavienių. Šeip su-tikmėj gyvena, vien kaip-ka-da apie politikos reikalus su-siginėja. Yra ir pas mus, kaip ir visur kitur, keletas tamsuolių, kurie stengiasi darodinėti, kad caras geras, mielasirdingas ir keikia kar-riaujančius už laisvę. Viet-nok keletas apšvietesnių lie-tuvių, nepaisydami ant jų keiksmų, susirinko užmokė-čio dienoje į p. Radzevičiaus salę ir sumetė \$15.00 pašelp-mui revoliucijos. Aukau-tojai (jų vardai pagarsinti kitot vietoj. Rd.) palydi sa-vo aukas šauksmu: Tegy-vuoja revoliucija! Tegy-vuo-ja neprigulminga, su Vil-niaus seimu, Lietuva!

Aukantojams ištaru šir-dingą ačiū.

J. Mileris.

Nepraleiskim progos.

„Lietuvos“ no 7 praneša p. Artojas draugystėms ir kuopoms, kad pakeltą klausimą įvedimo lietuvių rubrikos į statistikos blankas, negalima įvykdyti, kadangi perma-žai atsiėmusių arba prita-rėjų teatsirado. Mano nu-omonė visai kitokia. Man rodos tą darbą reikia stumti pirmyn, kadangi sykį pradė-tą darbą galima kur kas leng-viau nuveikti, negu atmetus paskui iš naujo pradėti. Gal būtų, kad klausimas gali lik-tis užmestu ir negreit būtų paskui pajudintas. Greičiau, rodos, būtų galima jį įvykdyti, pridedėjus S. L. A. ir šita organizacija pati nuo savęs turėtų tą reikalauti. P. Artojas rašo, kad darbas svarbesnis reikalai yra, tiesa ir aš tą pripažystu, bet ir šitos klausimas juk ne be ver-tės. Argi mės ir ateinan-čiuose surašuose maįsįsimiesi su rusais, lenkais ar kitokio-mis tautomis? Kaip žinome, praėjusiuose surašymuose daugelis lietuvių norėjo už-sirašyti lietuviais, bet ne-esant tam tikros rubrikos blankose, rašėjas užrašė kur pakliuvo. Todėl sakau, kad šitos progos ne turime pra-leisti, nes ne kas metas tokie surašymai buna, ne tauriai tokia proga atsitaiko. Ban-dykime klausimą įdinti kiek galėdami, nes juk lietuvių yra čionai ir ant visados ap-sigyvenusių, kurie nori sa-ve lietuviais vadintis. Už-tai turime pasidaruoti, o ne nusiminti, kad musų mažai.

V. S. Kreivenas.

Ar reikalingi mums geri agitatoriai?

Ar reikalingi mums tokie žmonės, kurie skleistų tarp žmonių revoliucijonišką-so-cijališką supratimą, kurie są-tematiškai išsiskintų ekono-mijos klausimais? Aš jau ke-li metai atgal tą supratu ir

siandien patvirtinu, kad to-kie žmonės mums reikalin-gi.

Tiesa, turu pripažinti, kad trūksta mums mokytojų žmo-nių, kurie gyvu žodžiu nesu-prantantiems galėtų išpa-sakoti. Musų mokytesni bro-liai užsiima daugiausiai par-davinėjimu svaiginančių gė-rimų, kas atgabena daugiau blogo negu gero. (Matyt auto-ris visus salionininkus va-dina mokytais žmonėmis. Mės, vienok, su tuom nesu-tinkame ir sakome, kad moky-tas, išmintingas žmogus atrau-da sau kitą užsiėmimą, negu salioną ir nenuodina žmones. Salionininkais gi paprastai buna žmonės nemokyti. Rd.). Užtai musų vargingoji luoma tankiai buna prigauta ir prizadėjimais suvilijama. Lietuviški daktarai labai daug galėtų nuveikti virš-minėtuose klausimuose, ka-dangi jiems palengvina jų daktariškas užsiėmimas. To-kius daktarus ligoniniai atlan-kytų kaip sušelpdami ir tuom keltone kaštus apmo-kėdami. Teip buvo daręs keli metai atgal Dr. J. Šiu-pas. Dabar jis agituoja prie-šais savo pirmiaus nuveiktus darbus? (Mums rodosi vi-sai priešingai. Beto, dakta-ras, užsiėmęs tikrai savo pro-fesija, neturi nė kiek atlieka-mo laiko, jam da jo neužten-ka, nes daktarystos mokslas nėra teip prastas kaip gal p. autoriui išrodo. Rd.).

Na, ir dėlko mės darbinin-kai negalim padaryt gerus agitatorius iš tarpo mus pa-čių luomos? Agitatorium kiekvienas žmogus gali būti. Jeigu tik turi norą. Teisy-bė, iškalba ne kiekvieno žmo-gaus turi įspūdį ant susirinkusių klausytojų, bet kiekvienas mokantis skaityti ir rašyti ir suprantantis kitas kalbas, gali išsilavinoti. Gali prisiklausyti svetimausių kalbėtojų ir pasiremdamas ant jų gerų išvadų, arba ir iš raštų gerus pamokinimus susirašydamas, turi stengtis tokius pamokinimus išmokyti ant atminties ir nesu-prantantiems žmonėms gyvu žodžiu papasakoti. Agitato-rius turi žmonėms parodyti, kaip buvo praeitį, kaip yra dabar ir kaip turi būti ateinančiuose laikuose.

Šiteip darydamas žmogus ne tik ką kitus daug gerų darbų pamokins, bet ir pats gerian apsisivies. Tame aš pats praktiškai persitikri-nau. Aš pats per „Lietuvą“ pranešiau, „kad darbar turin-leistis keliaut po lietuviškas kolonijas ir aiškinti socia-lizmą — darbininkiškos klia-sos reikalus.“ Ant viešų prakalbų esu buvęs: Shenandoah, Pa., Gilberton, Pa., Brook-lyn, N. Y., Brockton, Mass., Lawrence, Mass., West Lynn, Mass., Worcester, Mass. ir Allegheny, Pa.

Ne visur ir ne visiems mano kalba patiko, bet socialisti-skos literatūros dasyk tiek iš-platinau tarpe nesuprantan-čių žmonių negu praeituose metuose. Jus mieli broliai, kurie taiste viešas prakal-bas, kur buna išsiskinama revoliucija ir darbininkiškos partijos reikalai, stengkitės ant tokių susirinkimų kuodangiausiai socialistiškios li-teratūros turėti! Šitas labai pagelbsti nesuprantantiems persimti musų merialis ir norais, o teipgi juos supazin-dina su darbininkiškos parti-jos reikalais.

K. Roikus,
412 Siegel st.,
Philadelphia, Pa.

Prekes apgarsinimu.

1 coils drako, už 1 sykį. .... 50c.
Paprastai pajieskojimai ar draugys-tu mitingai ar baliu apgarsinimai po 50c. už košas syki.

ŽVĖRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmel'į.

yra: palša, žalsva arba tamsiai ruda, o plynosios beveik juoda. Parva mat atsako parvai vietos ir aplinkybių, kokiose gyvatės gyvena.

Nuodingosios gyvatės randasi visose vietose, labiausiai grioje. Per visą dieną jos šildosi prieš saulę, tik užstojus nakčiai išsina ant medžionės.

Gyvatės minta pelėms. Viršutinis jų žandų trumpas. Apert dviejų nuodingų dantų kitokį žandusė nėra. Todėl su narsais pagauti žvėrių gyvatė laikyti negali, ji juos užmuša nuodais ir paskui jau ryja. Nuodingųjų dantys labai aštrūs, per juos eina kahalas, kuriuom eina į kuną pagauto žvėries nuodai iš ypatingų puodelių.

Įkastas gyvatės žmogus pavojingai apserga, gali net numirti. Net išdžiūvinti nuodai ir vėl sušlapinti nežudo savo nuodingų ypatybių; bet tie nuodai veikia vien tasyk, jeigu prisigriebia į kraują, praryti gi sveikam pilvui nekankia. Tose todėl vietose, kur yra nuodingų gyvačių, nereikia vaikščioti basam, sėsti ant žemės, neapžiūrėjus gerai vietos. Jeigu jau sykį įkando, tai reikia tuojau išdžiovinti arba išpauti įkasta vietą ir drūčiai užrišti įkasta kuno sanarį; Amerikos indijonai išdžiovina įkasta nuodingos gyvatės vietą, bet tą gali daryti tik tie, kurių dantų smegenys suvisi sveiki ir nuodai negali dasigauti į kraują. Žinoma, reikia parvesti daktarą.

Iš nuodingų gyvačių, gyvenančių kituose kraštuose, nuodingiausios yra:

Akuliorinė gyvatė gyvenanti pietinėje Azijoje ir ant Indiško oceanu salų; praminta teip, kad galvos užpakalyje turi ženklą tokį kaip akulioriai. Nuo šitų gyvačių įkandimo, kas meta, Indijoje, miršta tuksantiniai žmoniai, o dar daugiau naminių galvijų.

Juodoji gyvatė gyvena Australijoje; ji priguli prie labai nuodingų.

Barškančioji gyvatė gyvena šiaurinėje Amerikoje, yra jų ir Šviesiosios Valstijose šiaurinėje Amerikoje. Ant vudogės galo šitos gyvatės turi barškantį ir raginį žiedų. Užpulta, barškančioji gyvatė pradeda barškėti, norėdama nugązinti priešą.

DALIS IV.

Želvės.

Šitie sutvėrimai turi kuną platų, uždengtą, kaipi makštyse, kietu serdoku iš kaulinių, pilvinių ir nugarinių uždangų.

Europinė želvė turi 30 centimetrų arba 1 pedą ilgio.

Želvės kunas, kaipi į makštis, išsprastas į kaulinį, labai kietą, serdoką. Serdokas tas pasidarys iš papilvinių ir nugarinių dangčių; kiekvienas susideda iš kelių kaulinių dangčių, turinčių dar ant viršaus raginius dangčius. Skylės tame serdoku tokio didumo, kad želvė per jas galėtų iškisti arba įtraukti galvą ir kojas. Vuodega tasyk prisiploja prie vienos iš užpakalinių kojų.

Jūrinė želvė.

Įtraukusi galvą ir kojas, želvė yra kaipi makštyse kietame serdoku, kuris ją saugoja nuo priešų. Želvės saugoja nuo priešų ir jų parva panaši į parvą žemės arba dumblo, kuriame jos slepiasi per dieną gerai paslėptoj vietoj.

Medžioja želvės vandenį ir tai, paprastai, naktimis. Minta kirminais, vabalais, varlėmis, labiausiai, vienok, žuvims. Todėl tai šitie gyvūnai gyvena stovinčiuose ir silpnai tekančiuose vandenyse.

Ant sausžemio želvės nerangios, negreitės, kadangi kojos jų trumpos ir liemuo kaipi makštyse, yra kietame serdoku, kuris stabdo pasikrūtinimus. Vandenį jos plaukinėja greitai, kadangi pirštai jų sujungti plaukimo plėvėmis.

Žanduose želvės dantų neturi, bet už tai jie išgręsti raginiais, kietu gystu su aštriais kraštais. Kraštai abiejų žandų, kramtant, slenka šalia vieno kito, kaip žirklių asmenys, jie supiausto pagauties kuną. Stambesnius gyvūnus, plaustydamas su aštriais žandais, želvės prilauko tvirtais pirštų nagais.

Visoki išdirbimai, kaip antai: šukos ir kitoki daiktai, iš teip vadinamų želvų kaulų, dirbami iš serdoku jūrinį želvų. Jūrinės želvės didelės, turi ilgio apie pusę siekiančio, gyvena jos jūrose karštų kraštų.

KLIASA VI.

Amfibijos.

Amfibijos — kauliniai sutvėrimai, saltakraujai, turinti pliką odą. Jaunystėje kvėpuoja jie pažandėmis, suaugę gi — plaučiais. Didėnė dalis deda kiaušinius; vieni iš jų sutvėrimai turi kojas, kiti gi visai be kojų.

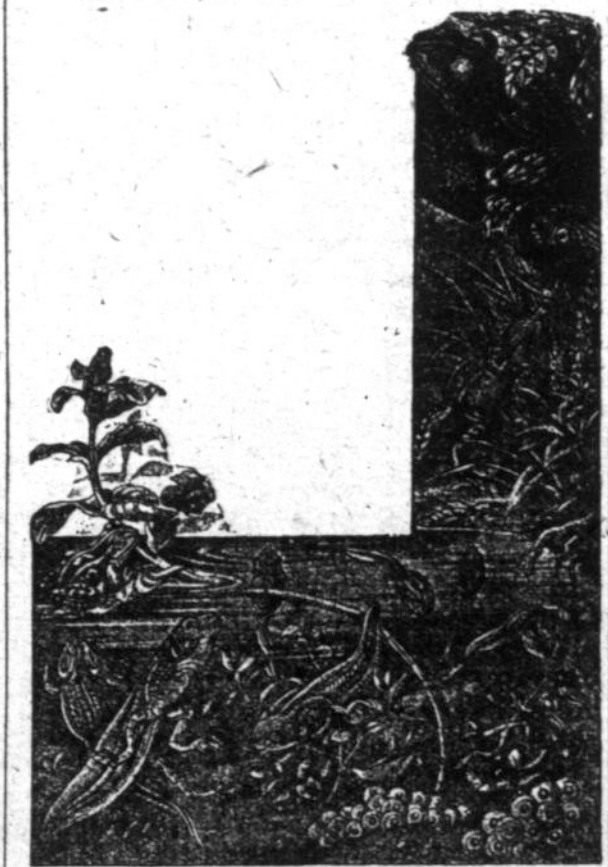
Žalioji varlė turi 6—8 centimetrų arba 2½—3 colių ilgio.

Jeigu varlė arba kitokia amfibija patenka į sausą vietą, tai kunas jų teip išdžiūsta, kad į trumpą laiką gaista. Tas pačias nuo to, kad oda šitų sutvėrimų yra plika, neapsaugota nuo išdžiūvimo. Drėgnumas odos negali išlaikyti vandens garų ir per tai sausoje vietoje per odą vanduo iš kuno išgaruoja. Todėl tai varlės, kaip ir kitos amfibijos gali gyventi tik drėgnose vietose, vandenį arba arti vandenį.

Parva varlių atsako parvai vietos, kur gyvena: žalioji varlė turi parvą vandeninių augmenų, kas ją saugoja nuo priešų akių. Kunas iš viršaus žalias, su trimis geltonais dryžiais. Ant sausžemio žalioji varlė teipgi nelengva patšimti, parva apatinės kuno dalies teipgi nepuola į akis: papilvė jų balta arba geltona.

Varlės minta, ypač, vabalais, vorais, vandeniniais sliekais, teipgi — smulkiosiomis žuvytėmis ir amfibijoms.

Akys varlių didelės, bet su joms jos mato tik krutantiuos daiktus. Neriant varlėms

Varlės ir jų išsivystymas iš kiaušinių.

į vandenį, šnervės jų užsidaro dviem uždangom.

Patėmijusi koki vabalą, varlė daro šuolį. Varlės gali daryti gana didelius šuolius, kadangi kojos jų ilgos. Pirštai ant kojų sujungti — plaukimo plėvėmis. Todėl užpakalinės kojos yra gerai irklais. Plaukiant, pirmtinių kojų varlės visai nevatuoja. Šokant, jos yra tik paršimui kuhui puolant žemyn. Todėl pirmtinės kojos dang trumpesnės ir silpnesnės už užpakalines.

Varlės gauda pagautį savo tasin, limpančiu liežuviu. Liežuvis varlių pritvirtintas priesakinio galu prie nasrų, o užpakalinis galas liuosas. Varlė iškiša liežuvį iš savo plačių nasrų, pagautis prilimpa ir varlė su liežuviu įtraukia atgal ir ryja pagautį.

Ant žiemos varlės įsikasa į dumblių ir į puola į žieminį miegą. Pavasaryj, kada atgyja vabalai, bunda iš ilgo miego ir varlės. Tasyk patinas per naktis varo savo koncertus. Patinai nasruose turi du balsinių krepšelius; kvarkiant, tie krepšeliai išlenka laukiančias abiejų galvos pusę ir sudrutina balsą.

Pradžioj berzelio mėnesio, vandenyse, kur gyvena varlės, galima patikti diktus, kaipi snarglinius, burbulėlius. Tai sterali arba kiaušiniai varlių. Kiekvienas mažas, geltonas kiaušinėlis tuose burbuliuose aplietas kaipi snargliais, teip vadinamais slizvais. Varlės turi daug priešų, o jos ne apie padėtus kiaušinius, ne apie išsiperėjusius vaikus nesirūpina. Todėl, palaikymui veislės, varlės deda daug kiaušinių arba ikrų.

Į porą dienų iš ikrų išsivysto vaikai arba teip vadinamos buožgalvės. Buožgalvės gyvena vien vandenį, todėl ir visas jų kūno sudėjimas pritaikytas prie gyvenimo tokiose aplinkybėse. Kunas jų tokio sudėjimo kaip žuvų. Ilga, suspausta vuodega yra styru. Kvėpuoja jos, teip kaip ir žuvis, pažandėmis. Nasrai turi raginius žandus, o juose yra toki jau raginiai dantukai, kuriais buožgalvės graužia vandeninius augmenius ir kitoki maistą. Buožgalvės, visai nepanašios į suaugusias varles ir pirma, negu jos pavirs į tikrą varlę, turi atlikti čia eilę persikeitimų.

Į porą savaičių buožgalvės gauna pirmiausiai užpakalines kojas, o paskui pirmtines. Vuodega iš palengvo prapuola, nasrai darosi platesni, raginės nasrų makšty išnyksta, išnyksta ir dantukai, išnyksta liežuvis ir buožgalvė ant galo persikeičia į tikrą varlę.

Palšoji arba pievinė varlė gyvena ant pievų eina į vandenį vien ikrus mesti. Todėl ir kuno parva jų palša su rudais šlakais.

Rupuzė teipgi eina į vandenį vien ikrus mesti, šlaip gyvena ji ant sausos žemės arba olose žemėj.

Medinė varlė gyvena ant medžių, todėl imkunas jų žalias, bent daugumos; kartais parvą turi jos ruda, net balta. Ant pirštų turi prietrakas, kas palengvina laipiojimą po medžius.

Apert bevuodegių amfibijų yra ir vuodegotos, tokio jau išveidžio kaip driežai. Prie to skyriaus priguli:

(Toliau bus)

„Kankinių kasos“ apyskaita už kvirtinį pusmetį

• (10. VI. 1906 m. 5. I. 06).

I. KOMITETO APYSKAITA.

T. A.

Išlaidos:

Nuo O. A. ... rub. 10.00

Ketvirtiniam pusmečiui

buvo likę ... rub. 478.80

Vėjo labo rub. 488.80

Išlaidos:

N1—10r., N2—77r., N3—15r.,

N4—30r., N5—50r., N6—10r.,

N7—18r., N8—10r., N9—60r.,

N10—15r., N11—11r., N12—30r., N13—41r.,

N14—1r.25k.

Viso labo išleista rub. 378.25

Išlaidų buvo rub. 488.80

Kasoje liko rub. 110.55

II. UŽSIENIO ATSTOVO APYSKAITA.

Išlaidos:

Iš „Varpo“ ir „Ukininko“ re-

dakcijos gauta 3 mk.—fr. 3.70.

Iš „Amerikos Kankinių Komiteto“ gauta 250 r.—

fr. 662.50. Ketvirtiniam

pusmečiui buvo likę fr. 38.65

Viso labo fr. 704.85

Išlaidos:

„Kankinių Kasos“ Komitetui

išsiųsta ... 250 r.—fr. 662.50

Kasos išlaidos ... fr. 4.25

Išleista fr. 666.75

Išlaidų buvo fr. 704.85

Kasoje liko fr. 38.10

Už „Kankinių Kasos“ Komitetą jo užsienio atstovas.

A. Vardas.

Paryžiuje, sausio m. 1906 m.

P.S. Amerikos Kank. Komitetas

prašo, kad šią atskaitą

perspaudintų ir kiti lietuviški

Amerikos laikraščiai.

Amer. Kank. Komitetas.

IŠ VISUR.

Į dabar išleisto Vokietijos Amatininkų Susivienijimo apyskaitoj, užtikname, kad 1904 m. Vokietijos fabrikuose ir šep dirbtuvėse 8732 žmonės liko užmušti, 137624 sunkiai ir 447544 lengviau sužeisti. Sulyg šita skaitline susižeidimų skaitlius pasi-

daugino ant 53000 už skaitliu 1903 metų, o užmušimų skaitlius pasidaugino ant 400. Tai milžiniškos skaitlinės! Ir kas tie visi užmuštieji ir sužeistieji buvo? Darbininkai! nes jų aristokratai neina į fabriks dirbti. Galima sakyti, kad viename mete Vokietijoje daug žmonių užmušta ir sužeista, negu iki šiol viso Maskolijoje besitraukiant revoliucijai. Tiek tai užmušta ir sužeista 1904 m., kiek gi bus 1905 m., kurios apyskaitos da neturime! O kiek bus užmušta Amerikoje, kur daugiau žmonių užmušama, negu kokiame nors kitame krašte Amerikoje, kur neprašina nė viena diena, kur neuzmušta dešimtis ar šimtai žmonių. Jeigu gi sudėtume į vieną visas skaitlines per metus visuose fabrikuose užmušamų ir sužeidžiamų žmonių, tai, be abejonės, išgautume skaitlinę, kuri ne kas žin kiek tesiskirtų nuo skaitlinės bije kokioj revoliucijoj ar karaj užmuštų žmonių.

Maskolijos vidaus ministeris Durnovo prašęs Maskolijos spaustuvių savininkų atstovų, kad spaustuvių savininkai nedaleistų savo darbininkams žeidžiančias karikatūras augstų valdžios urėdininkų drukuoti. Kaslink jo ypatos, tai jam, girdi, vis tiek esą. Mat gerai nuderbtas karikatūra labiau kanda, negu kelių apaltų ilgą korespondenciją.

Į Maskolijos vidaus ministeris Durnovo prašęs Maskolijos spaustuvių savininkų atstovų, kad spaustuvių savininkai nedaleistų savo darbininkams žeidžiančias karikatūras augstų valdžios urėdininkų drukuoti. Kaslink jo ypatos, tai jam, girdi, vis tiek esą. Mat gerai nuderbtas karikatūra labiau kanda, negu kelių apaltų ilgą korespondenciją.

Į Maskolijos vidaus ministeris Durnovo prašęs Maskolijos spaustuvių savininkų atstovų, kad spaustuvių savininkai nedaleistų savo darbininkams žeidžiančias karikatūras augstų valdžios urėdininkų drukuoti. Kaslink jo ypatos, tai jam, girdi, vis tiek esą. Mat gerai nuderbtas karikatūra labiau kanda, negu kelių apaltų ilgą korespondenciją.

Į Maskolijos vidaus ministeris Durnovo prašęs Maskolijos spaustuvių savininkų atstovų, kad spaustuvių savininkai nedaleistų savo darbininkams žeidžiančias karikatūras augstų valdžios urėdininkų drukuoti. Kaslink jo ypatos, tai jam, girdi, vis tiek esą. Mat gerai nuderbtas karikatūra labiau kanda, negu kelių apaltų ilgą korespondenciją.

Į Maskolijos vidaus ministeris Durnovo prašęs Maskolijos spaustuvių savininkų atstovų, kad spaustuvių savininkai nedaleistų savo darbininkams žeidžiančias karikatūras augstų valdžios urėdininkų drukuoti. Kaslink jo ypatos, tai jam, girdi, vis tiek esą. Mat gerai nuderbtas karikatūra labiau kanda, negu kelių apaltų ilgą korespondenciją.

Į Is Konstantinopoliaus praneša, kad pasikėlimas Dšemen, Arabijoj, da nenušlopintas, kaip kad pirma Turkijos randas pasigyrė, bet priešingai, da didesnį apėmį įgaunąs. Mohamed Yohia, pasikėlimų vadovas, išleido atsisaukimą į visokias gentes ir dabar pasikėlimų skaitlius kasdien vis auga. Turkijos randas nežino jau už ko griebtis, kadangi kareiviai atsisako eiti kariuoni su pasikėlimais. Kareiviai, vežami į Dšemen, ant Raudonųjų marių pasikėlė ir atsisakė jokių nors paliepiumus išpildyti. Kareiviai reikalauja, kad jiems valdžia užsitraukusias algas kuogreičiausiai išmokėtų. Monarchams sekasi!

Į Laikraščiai praneša, kad mieste Teheran ant reakcionierių susirinkimo, apkalbėjimui kaip labiau apandino-tį spaudą, šab'as darodės, kad žmonių apšvietą laikraščiai labiausiai kelia, užtai duodas jis laisvą spaudą ir jauts-tųsi laimingi, jeigu jo žmonės jo neužmirštų kaip valdono, nedarandio žmonių gerovei jokių kliudų. Na, o caras juk ir davė liuosą spaudą! Vien sausio mėn. suspendavo 78 laikraščius ir 58 redaktorių suareštavo, o kasdien po kelis areštuoja ir kemsą kalėjimam. Graži liuosybė! Persisioj, rodos, to nebus.

Į Leydene, Nederlandijoje, pasimirė tenatinio universiteto profesorius Rosenstein. Jis gimė 1832 m. Berlyne ir buvo garbės tirinetojo Rudolph Virchow'o geras draugas, ir paremiant šitam tapo 1865 m. ordinarius Groningio universiteto. 1879 m. užėmė profesoriaus vietą Leydeno universitete. Labiausiai užsiėmė jis lityrimu inkstų ligų. Jis yra pripažintas vienas iš geriausių tos šakos mokslininkų. Jo darbai praskynė kelią kitiems mokslininkams.

Į Laikraščiai rašo, kad Varšavos priemiestyj, Praga, kitas susirinkimas likęs išardytas socialistų ir tautiškujų liberalų. Susirinkimas buvo surengtas skirti atstovus į caro dūmą. Vienas vyras liko sušautas, o 15 sužeisti. Kaip pirma laikraščiai pranešė, likosi ant pirmiau atsisakiusio susirinkimo Varšavoj 15 užmušti, daug sužeisti ir suareštuoti. Abiejose sumišimuose daug ginklų atimta.

Į Kapitonas Warwick užsimanė vienas mažoj jachtoj (nedidelis laivas) „Kia Ora“ nuo Naujos Zelandijos į Londoną nuplaukti. Kelio ilgumas išneša apie 12000 anglišku mylių. Iš pradžią kapitonas turėjo su savim du matrosus, bet kada audra laivą neužligio ant kranto išmetė, matrosai atsisakė važiuoti — važiuoja kapitonas vienas. Garlaivys „Manuka“ užtikęs jį bevejojant ant jurių.

Į Kaip iš Yokohama praneša, viespatauja beveik visoj Japonijoj bausis badas, ypatingai šiaurinėj žemės dalyj. Provincijose Miyagi, Fukushima ir Iwate, kur apie 2,821,557 gyventojai yra, viespatauja tokis bausis badas, kokio nuo 60m. nebuvo. Žmonės minta šaknimis ir medžių žievėmis, kurių irgi nekaztų kiek tetry. Iš viso tose trijose provincijose kenčia badą nemažiau kaip 680,000 žmonių. Kitosegi provincijose teipgi negeriausiai rodo.

Į Garsusis ugniakalnis Mont Pelee, esąs ant salos Martinique, vėl pradeda veikti. (Iš priezasties kalno išsiveržimo, likosi 1902 m. miestas St. Pierre į griuvėsių krūvą paverstas; tada praevo apie 40000 žmonių). Lavos upės sunaikino dabar statomą miestą St. Pierre. Kasdien įvyksta labai dideli žemės drebėjimai; jūrės labai sujudusios.

Į Garlaivys „Kaiser Wilhelm der Grosse“ pargabeno iš New Yorko į Plymouth'ą, Anglijoj, didžiausią įkrovą sidabro. Įkrova susidėjo iš 101 skrynios prikimstos pilnai mexikonikais doliariais ir iš 834 sidabru pripildytų bačkų. Viskas svėrė 110 tonų. Tavorą nugabeno į Londoną.

Į Miesto lignonbutįj, Putney, Anglijoj, pasimirė 80 metų sena moteris, išbuvusi tame lignonbuty 51 metą, visą laiką lovoj gulėdama. Išdavimai lignonbutio, iš priezasties tos lignonės buvimo, pasididino ant \$18000. Lignonbuty yra ir daugiau ilgiau kaip 40 metų sergančių.

Į Gente policija užtiklo budavojamame name 210 mauterių karabinių ir 20000 patronų. Kitame name užtiklo daugumą skrynijų su revolvieriais. Iš kur ir į kur ginklai siunčiami, nežinia, kadangi jokių adresų ar parašų nerado; mena, kad jie iš Šveicarijos siųsti.

Į Laikraščiai praneša, kad Lodzėje 17 jaunų vyrų likosi karės teismo ant sušaudimo nuspresti. Besivarant pėstininkams-kareiviams juos už miesto vartų, įbėgo sumtiniai į atidarytą kiemą, vienok išėjo iš kiemo nesuradę ir visi likosi čia-pat kareivių nušauti.

Į Francijos kariška ministerija apsteliavusi kelioliką orlaivių pas garsius orlaivius išradėjus brolius Lebaudy. Orlaiviai tie turi būti tokio jau pavidalo, ką ir Toulono tvirtynėj vartojamas. Orlaiviai turi laike septynių mėnesių būti gatavi.

Į Suareštuodama Varšavoj policija koki ten žydą užtiklo 3000 patronų ir daugybę karabinių amunicijos. Ginklų, kuriems patronai paskirti, nesurado.

Į 25 d. vasario, popiežius Pius IX įšventino Vatikane 19 naujų Francijos vyskupų. Keli tukstantai žmonių dalyvavo ceremonijose.

Į Laikraščiai praneša, kad garsusis maskoliskas rašėjas, Maxim Gorkij, vėl susirges. Vienok užtikrina, kad eina geryn ir gal pagis.

Į Odesoj, 25 d. vasario, užpuolė policija 3 val. naktį ant trijų anarchistų gyvenimo ir bandė juos suareštuoti. Anarchistai metė kelias bombas ir užmušė policijos komisorų, namų savininką ir jo moterį. Negalėdama policija jų paimti, pasižankė kazokus, kurie visus tris nušovė.

Į Peterburge suareštavo 30 revoliucionierių; kaip mena, jie buvo centralinis komitetas social-revoliucionieriškos partijos. Policija užgriebė daug revoliucijų ir amunicijos, teipgi ir revoliucijos fondą, išnešantį kelioliką tukstantų rublių.

Į Laikraščiai praneša, kad vakare 25 d. vasario, dešimta apėginėklavusių vyrų atėjo į valdžios banką, Helsingfors,

Į Jurlandijoj, nušovė sargą ir pagriebė \$97000.

Į Muito karas tarpe Austrijos ir Serbijos pasibaigė. Serbija priėmė visas Austrijos statomas išlygas.

Į Persijos prekybos ministeris, apkaltinamas už revoliucijines idejas, likosi ant viešad į Yedzą išstremtas.

Redakcijos atsakymai.

KOESPONDENTUI, SCHENECADY, N. Y. Tokių niekų laikraštį netalpiname — korespondencija į laikraštį netinka. Jeigu teip viskas atsitiko, tai kas kaltas? Reikėjo pasistengti to nedaleisti. Vienas dalykas: drėstės sąnarių į drėstės kasą sumokėti pinigai neturėtų tėti pavieniams ypatoms, juos daugumas sudėjo ir jie turėtų eiti ant visuomenės naudos.

K. P. ŠIMKONTUI, TURNERS FALLS, MASS. Tokie draugystės ir pavienių ypatų reikalai visuomenę neapeina, korespondencija į laikraštį netinka. Jeigu teip viskas atsitiko, tai kas kaltas? Reikėjo pasistengti to nedaleisti. Vienas dalykas: drėstės sąnarių į drėstės kasą sumokėti pinigai neturėtų tėti pavieniams ypatoms, juos daugumas sudėjo ir jie turėtų eiti ant visuomenės naudos.

STARŠAI, St. Louis. Tamistos raštėlis nepatils, kadangi jame, apart ypatingų užsi-puldinėjimų, nieko nėra. Laikraščiai ne tam išleidžiami, kad ypatingus užsi-puldinėjimus talpinti, bet tam, kad visuomenėi tarnautų. Minėtoji korespondencijoj nieko tokio, neuztikame apie ką Tamista korespondentą kaltinate. Darykite teip kaip korespondencijoj aprašyta, o tuomet visuomenė visus jus pagirs. Maziau reikaukime, o daugiau dirbkime!

TEMYTOJUI, Chicago. Tamistos raštėlis nepatils. Tamista savo raštelyj nori pasiekti to, kas nepasiekama, bent dabar. Tamista sėkai, kad dabartinis visuomenės veikimas yra vienpusiškas, nors, teisybę pasakius, ne tamistos raštėlis nėra nepusiškas, kaip gal tamista manai. Tamista užmiršti, kad žmonija susideda iš tautų, o tauta iš atskirų ypatų, ir kad besikėlimas vienos ypatos arba ir visos tautos reiskia besikėlimą visos žmonijos. Kelkime pats save ir savo tautą, o tuomet kelsime žmoniją. Tamista norėtų padaryti, kad visi vieno klausytų, vienok tas niekada nebuvo ir kol svietas svietu bus, tas niekada neįvyks. Kova ir partijos vien žmoniją kelia.

J. BUTKUI, Philadelphia, Pa. Tamista negerai darai sąjūdams atsakymą mums, mes jo talpinti negalime, turi jį pirma siųsti į tą laikraštį, kuriame anas straipsnis patilpo. Tamista nori parodyti teisybę ano laikraščio skaitytojams, užtai ir tegali tesinimaisi ten siųsti kur straipsnis tilpo; jeigu anas laikraštis atsiakys patalpinti tamistos raštėlį, tuomet patalpinsime mes.

Skaitytojams.

Yra dar keletas skaitytojų „Lietuvos“, kurių pranešama jau seniai pasibaigę, bet jie jos neatnaujino ir nė jokios žinios apie save nedavė. Todėl meldžiame jų pasiskubinti su užsimokėjimu prenumeratos jeigu nori „Lietuvą“ ir ant toliaus gauti, nes tuojau sulauksime.

„Lietuvos“ Išeituvė

Sidabrinis kryželis

arba

DAILYDĖ IŠ NAZARĖTO.

APYSAKA EUGENIJAUŠ SUE.

Vertė J. Laukis.

— Rankas! rankas laikyk, brangi ponai! Kad aš tik pasiekčiau tą atvarą, tai aš išsi-
gelbėčiau.

Aurėlija klausė kuone mechaniskai, ka-
dangi grumojantis balsas Viešpaties Gremi-
jono artinosi kas sykis daugiau.

Vergė, įdėjus vieną koją terpdelnėn ran-
kų savo ponios, su kita mynė jai lengvai ant
peties, pasiekė tokiu būdu atvarą, sumanė
užsirišti ant sturmos sienos ir silsėjosi va-
landėlį klupodama po puskeliaute.

— Bet, šokdama ant gatvės — staiga
sušuko Aurėlija baimingai — tu užsigausi,
nelaiminga Genavaitė!

Į tą tarpą atėjo, laikydamas lempą ran-
koje, išbalęs, iširdęs Viešpaties Gremijonas.

— Ką tu ten veiki! — šaukė jis į savo
pačią — sakyk! sakyk!

Paskui, užžvelgęs vergę, klupantią aug-
čiau durių, jis pridūrė:

— O, niekš! tu nori pabėgti ir mano
patį gelbsti tame tau?

— Teip! — atrėmė Aurėlija narsiai —
teip: ir kad užmuši mane ant vietos, ji turi
pabėgti nuo tavo netikusio apsiejimo.

Genavaitė, pažūrėjus žemyn į gatvę nuo
augštosios, kur ji buvo užsirišusi, matė, kad
jai reikia nušokti dvigubai tiek savo aug-
čio; ji abejojo valandą, bet girdėdama Vie-
špatį Gremijoną sakant į savo pačią, įsikabi-
nusią už durių rėtelio, kratydama ją už ran-
kos, idant ji paleistų!

— Dėl Herkulio! ar paleisi mane? o, aš
išeisiu ir palauksiu tavo apgailėtinos vergės,
ir jei ji, šokdama į gatvę, nenusisuk sau
sprando, tai aš jai kaulus sulaužysiu!

— Bandyk nusileisti ir gelbėtis, Gene-
vaitė! — šaukė Aurėlija — nesibijok nieko,
jie greičiau užmūšdžios mane po savo ko-
joms, negu aš atidarysiu duris!

Genavaitė pakėlė akis į dangų šaukda-
masi dievų pagelbos, šoko nuo skliauto ir
gana laimingai pasiekė žemę nesusizėdus.
Vienok ji valandą patunojo, apsvaigusi nuo
puolimo, paskui greitai pakilo ir ėmė bėgti
su plakančia širdžia, girdėdama vaitojimus
savo ponios, su kuria jos vyras netikusiai el-
gėsi.

Vergė, pabėgęs galą kad išbėgti iš sa-
vo pono gyvenimo rybų, sustojo be dvios,
dasižinoi kurioje pusėje yra Laukinio Asi-
lo karčiamos, kurioje tikėjosi išgirsti apie
Nazarėnietį, kurį norėjo ji prasergeti apie
gresiantį jam pavojų. Toje karčiamoje ji
dasižinojo, kad, kelios valandos ankščiau jis
išėjo, su keliais savo mokiniais, linkui Ce-
drono upės, į daržą apsodintą alyvų me-
džiūsių, kur jis tankiai eidavo ant nakties ma-
styti ir melstis.

Genavaitė tekina bėgo į tą vietą. Be-
bėgdama pro miesto vartus ji pamatė ištolo
šviesą keleto dervokšnių, atsimušiančių į šal-
mus ir šarvus didelio burio kareivių. Jie
ėjo be tvarkos ir šnekėjo sumišusiais balsais.

Vergė, bijodama, kad jie gali būti sių-
sti farizėjų sumiti Nazarėnietį, pradėjo bė-
gti, pasitikėdama gal užėiti jiems už akių ir
laiką duoti gaudą Jėzui arba jo mokiniams.
Ji buvo visai arti nuo šių šarvuotų vyrų,
kuriose ji pažino mažai atsisėmusią savo
narsa Jeruzolimos miliciją, kuomet, prie švie-
sos jų nesamų dervokšnių, ji patėmijo toliau
nuo kelio einantį ton pačion linkon siaurą
taką, pašaliais apaugusį aglėmis. Ji išėjo į
tą taką, idant jos nematytų kareiviai. Prie-
šakyje kareivių ji pamatė Judą, jaunikačią
mokinį, kurį ji buvo mačius pirmiau Lauki-
nio Asi-lo karčiamoje. Jis dabar kalbėjo su
vedančiu būrį vyrų viršininku:

— Viešpatie, tas, kurį aš pabučiuosiu,
bus Nazarėnietis.

— O šitą kartą jis neištruks iš mus! —
atsakė viršininkas — rytoj gi, pirma nusilei-
dimo saulės, tas maistinėkas bus apturėjęs,
priderančią jam už jo nusikaltimus, bausmę.
Pasiskubinkime tik, pasiekubinkime; jam
gali pranešti apie mūsų pribuvimą kuris jo
mokinys. Bukime teipgi labai atsargūs, i-
dant kas neužpultų mus iš nežinių ir teipgi
sergėkime labai, suimdamas Nazarėnietį: jis
gali panaudoti prieš mus savo burtiškumą ir
pragariskumą žabangus. Jei aš patariu jums
atsargumą — pridūrė viršininkas savo vy-
rams narsiu balsu — tai ne dėl to, kad aš bi-
jodau pavojaus; tik dėl to, kad turėti gere-
snį pasisekimą mūsų paimeybė.

Kareiviai, matyt, nedaug persitikrino iš
žodžių savo viršininko ir sumožino savo žin-
ginius, bijodami, be abejonės, kokio užpuoli-
mo iš nežinių. Genavaitė pasinaudojo iš ši-
tos aplinkybės ir, be atvangos bėgdama, pri-
ėjo krantą Cedrono upės. Netoli nuo ten ji
pamatė mažą kalnokštį, apsodytą alyvų me-
džiūsių; šitas gojelis, nugrimzdas panksnin,
vargiai buvo atskiriamas nuo naktinės tam-
sos. Ji ėmė klausytis, bet viskas buvo tylu;
be mišruto tryptimo kareivių, ateinančių pa-
lengva, nieko nebuvo girdėt. Genavaitė tu-
rėjo valandinę viltį, manydama, kad gal Na-
zarėnietis, prasergetas iš laiko, apleidė tą vie-
tą. Ji atsargiau ėjo tamson ir čia pargriuvo
ant kuno žmogaus išdriko po medžių alyvos.
Ji negalėjo susilaikyti šauksmu iš baimės,
kuomet vyras, ant kurio ji pargriuvo, išbudo
staiga ir tarė:

— Mokintojau, atleisk man, bet šį kar-
tą ir vėl aš negalėjau susilaikyti miegu, ku-
ris mane apėmė.

— Jėzaus mokiny! — sušuko vergė, vėl
išsigąsdama. — Tai jis yra čia!

Paskui tarė vyrui:

— Jei tu esi Jėzaus mokiniu, tai gelbėk
jį: dar yra laikas! Ar matai tuos dervok-
šnius iš tolo? Klausykis sumišusių balsų!
Jie ateina, jie paėmė jį! Jie užmuš jį! Gel-
bėk jį, gelbėk! O, gelbėk jį!

— Kas? — paklausė mokiny vis dar už-
simiegojęs — kas yra jie, ką užmuš? Kas
esi tu?

— Neklausk, kas esiu aš, tik gelbėk sa-
vo mokintoją, aš tau sakau: jie ateina į pa-
imti. Kareiviai ateina. Ar matai tuos dervok-
šnius ten?

— Teip! — atsakė mokiny nusistebėju-
siu ir persigandusiu balsu, dabar jau visai
išbūdęs. — Aš matau tolimoj šalmus žyb-
sančius nuo dervokšnių šviesos. Bet kur gi
mano draugai? — jis pridūrė žvalgydamasis
aplinkui.

— Miega, gal, kaip ir tu! — atsakė Ge-
navaitė. — Ir tu neturi pajiegos tiek, kad
susilaikyti nuo miego!

— Ne... Aš ir mano draugai prieš-
nomėsi veltui. Musų mokytojas du syk bu-
vo mus žadinti, lengvai pabardamas mus už
miegojimą. Paskui jis vėl nuėjo mąstyti ir
melstis po medžiūsių.

— Milicija! — sušuko Genavaitė, pama-
čiusi šviesą dervokšnių atsiėmiančių vis ar-
čiau. — Jie čia!... Jis prazuvo, jei nėra
užsislėpęs tarp medžių, arba jei bent jus visi
numirtumėte už jį! Ar esate apsiginklavę?

— Mes neturime ginklų! — atsakė mo-
kiny pradėdamas drebtį; — priegtam
stengtis priešintis kareiviams būtų pasiuti-
mul!

— Neturite ginklų! — sušuko Genavai-
tė su dideliu rustumu. — Ir kam reikia
ginklų? Ar nėra kumėnų ant kelio? Ar ne-
ra gana drąsos sumušti tuos vyrus?

— Mes ne ginklo žmonės... — tarė
mokiny dairdamasis neramiai aplink save,
kadangi kareiviai buvo atėję jau taip arti,
jog jų dervokšniai metė šviesą ant Genavai-
tės, mokinio ir kelių kitų jo draugų, kuriuos
ji dabar pamatė vis dar bėmęgiant vienu ir
kitur po medžiūsių. Jie umai išbudo nuo bal-
so jų draugo, kuris juos kėlė, eidamas nuo
vieno pas kitą.

Kareiviai skubino sumišime, matydami
nuo šviesos dervokšnių kelių vyrus; vieni iš
jų dar vis gulėjo, kiti kėlėsi, treči jau buvo
ant kojų; kareiviai puolė ant jų grumoda-
mi jiems savo kardais ir lazdomis, kadangi
kiti iš jų buvo apsiginklavę tik lazdomis ir
visi šaukė:

— Kur yra Nazarėnietis? Sakyk mums,
Jude, kur jis!

Išdėvotas, nedoras mokiny, prie der-
vokšnių šviesos peržiūrėjęs senus savo drau-
gus, laikomus kaliniiais, tarė viršininkui:

— Mokintojo nėra tarp jų.

— Ar jis ištruktų iš mus šį kartą? —
suriko viršininkas.

— Dėl šventamio stulpų! Tu žadėjai
mums jį išduoti, Jude! Tu paėmėi užmokė-
stį už jo kraują! Tu turi jį mums išduoti
Jude!

Genavaitė laikėsi iš tolo; staiga, už ke-
lių žingsnių nuo alyvų medžių, ji pamatė
baltą pavidalą, išeinantį iš tamos ir besiar-
tinantį iš lėto prie kareivių. Genavaitės šir-
dis kuone plyšo: be abejoj, tai buvo jaunas
Nazarėnietis, užinteresuotas trukma sumiši-
mo. Ji nesuklydo. Dabar ji pažino Jėzų.
Ant jo rimto ir malonaus veido ji nematė nė
baimės, nė nusistebėjimo.

Judas viršininkui davė pranešimo žen-
klą, pribėgo prie Nazarėnietio ir tarė apka-
kabindamas jį:

— Mokintojau, bučiuoj tave!

Prie šitų žodžių, vienas kareivių, kuris
nebuvo užimtas laikymu kaliniiais mokiniu,
veltui stengusis pabėgti, atmindamas pata-
rimus savo viršininko sulgy pragariskų ra-
ganybių, kurią Jėzus galėjo prieš juos pa-
naudoti, bauginosi jo, nedrįsdamas prieiti į
jį sumiti; viršininkas pats laikėsi užpakalyje
kareivių, skatinėdamas juos Jėzų sumiti, bet
pats nesiriantis prie jo. Jėzus, ramus ir mi-
slingas, žengė kelis žingsnius prie ginkluotų
vyrų ir tarė jiems savo malonių balsu:

— Ko jus įieškote?

— Mes įieškome Jėzaus — atsakė virši-
ninkas iš užpakalio kareivių. — Mes įieško-
me Jėzaus Nazarėniskojo!

— Aš esmiu juom! — tarė Nazarėnie-
tis, darydamas žingsnį artyn prie kareivių.
Bet šitie, išsigandę, traukėsi atgal.

Jėzus atkartoj:

— Vėl klausiu, ko jus įieškote?

— Jėzaus Nazarėniskojo! — šaukė visi
vienu balsu; — mes norime sumiti Jėzų Na-
zarėniską! — ir vėl pasitraukė į užpakalį.

— Aš gi jums sakiau, kad aš esmiu juo-
mi! — atsakė Nazarėnietis, eidamas prie jų.
— Ir jeigu manęs įieškote, imkite mane, bet
paleiskite juos — pridūrė jis, rodydamas į
savo mokinius, vis laikomus kaliniiais.

Viršininkas davė ženklą kareiviams, ku-
rie vis dar neatrodė pilnai užtikrintais; vie-
nok, jie priejo prie Jėzaus jį eurišti, o jis
jiems tarė gražiai:

— Jus atėjote čion paimiti mane lyg ko-
kį piktadėję, apsiginklavę su kardais ir laz-
domis, o aš sėdžiu su jumis kasdien šventna-
myj melsdamasis ir jus neareštuojate mane.

Paskui jis davėsi pats surišti savo ran-
kas virvėmis. Bailingi mokiniai jauno žmo-
gaus neturėjo drąsos jį apginti; jie nedrįso
net eiti su juom iki jo kalėjimui ir kaip tik
kareiviai juos paleido, — išbėgiojo į visas
puses. Pasigailėjimo juokas pasirodė ant

lipų Jėzaus, išvydusio save išduotą ir aplė-
stu tų, kuriuos jis taip mylėjo ir laikė savo
draugais.

Genavaitė, nusisilėpusi už alyvų medžių,
negalėjo susilaikyti nuo ašarų, tužbos ir ap-
maudo matydama tuos žmones taip nelem-
tai apleidžiančius Jėzų. Ji suprato, dėlko
daktarai tiesę ir augstieji kunigai vietoje
areštuoti jį vidury dienos, areštavo jį nak-
čia; jie bijojosi įnirtingo žmonių ir tokių, be
baimės, vyrų kaip Banajas; tie būtų nedavę
be pasipriešinimo vestis jo, to draugo pavir-
gėlių ir nelaimingųjų.

Kareiviai išėjo iš alyvų gojaus vedini sa-
vo kalinių ir vėl išnukreipė savo žingsnius
link miesto.

Už valandos Genavaitė patyrė, kad žmo-
gus, kurio ji, veido negalėjo tamsoje matyti,
dusaudamas ir verdamas ėjo paskui ją.

Išėjus į Jeruzolimą apvienėjusiomis ir
kurčiomis gatvėmis, kokioms jos buvo toje
valandoje nakties, kareiviai ėjo, vesdami Jė-
zų, į namus augštojo kunigo Kaifosiaus.

Vergė, pamačiusi, pas duris šito namo, dau-
gybę tarnų, kareiviams įėjus vidun, įsimašė
į juos ir apsiliko priemenėje; apsiėstoje der-
vokšniais. Prie šitos šviesos ji pažino vyrą,
kuris, kaip ir ji pati, sekė draugą prispaus-
tų, nuo jo išėjimo iš gojaus, tai buvo Petras
vienas jo mokinių. Ašaroms jo riedant jam
per veidus, jis atrodė labai susirpinusiu ir
išsigandusiu. Genavaitė pamislėjo, kad bent
vienas jo mokinių bus ištikimas jam ir paro-
dis savo atsidavimą, eidamas su Jėzumi prieš
Kaifosiaus tribunolą. Bet, vargė! — vergė
apsiriko. Petras vos žengė per slenkstį du-
rių, vietoje eiti pas sunų Marijos, atsisėdo
ant vieno suolo priemenėje su tarnais Kaifo-
siaus, užsidengdamas burną rankomis.

Toliau Genavaitė, pamačiusi gale rumo
stiprią šviesą prasimušančią pro duris, už ku-
rių skverbėsi apsaugos kareiviai, priejo prie
jų. Dūrys tos buvo nuo kambario, vidury
je kurio stovėjo pastatytas tribunolas, ap-
šviestas keliais dervokšniais. Tarp sėdintųjų
už šito tribunalo ji pažino kelias ypatus, ma-
tytas per vakarienę iškeltą Pontijaus Piloto.
Viešpatiai: augstasis kunigas Kaifosius, dak-
taras-tiesų Boruchas ir bankierius Ainosius
buvo skaitliu teisdarių jaunuoju Nazarėnie-
čiu. Jį nuvedė prieš juos; jo rankos suriš-
tos, veidas vis ramus, lėtas ir liudnas; ne-
toli nuo jo stovėjo viršininkai rumo, o už jų,
įsimašę tarp kareivių ir Kaifosiaus tarnų,
du slapsti žvalgai, kurie Genavaitę išidėjo
omenėn karčiamoje Laukinio Asi-lo. Ant
kiek veidas draugo nelaimingųjų buvo gie-
drus ir prakišrus; ant kiek veidai jo teisdarių
atrodė smarkiai suerzintais, išreikšdami
džiaugsmą nelabo pergailėjimo; jie kalbėjo
žemu balsu ir, kartas nuo karto, rodė gru-
mojančiais gestais sunui Marijos, kantriai
laukiančiam klausinėjimų.

Genavaitė, įsispraudusi tarp tų, kurie
pripildė kambarį, išgirdo šnekant vienas į
kitą:

— Ant galo gi jis paimtas, šitas Na-
zarėnietis, skelbusis maištą!

— O! jis nėra toks smarkus dabar, ko-
kiu jis buvo prysakyje savo gaujos valkatų
ir be doros moterų!

— Jis mokina prieš turčius — tarė tar-
nas augštojo kunigo — jis liepia išsivadėti
turtį; bet jei mus ponai susilaikytų nuo
linksmių, tai mes tarnai nueitume į padė-
jimą alkanų elgėjų, vietoje ką tukti nuo
skaitlingų pokilių, keliame mūsų ponų.

— Bet tas nėra viskas: — tarė kitas —
jei mes klansytume šito prakeikto Nazarėnie-
čio, tai mūsų ponai, liuosa valia, išsivadėję
turtį, niekintų visokius smagumynus; jie
nemėtytų teip kasdien puikių rubų ar tuni-
kų vien dėlto, kad išsiuvinėjimas ar spalva
tų drabužių jiems nepatinka. O kas naudo-
jasi iš šitų užmėdų mūsų besipukuojančių
ponų, jei ne mes, jei tunikos ir rubai visi
tenka mums?

— Ir jei mūsų ponai išsivadėtų smagu-
mų, dėl gyvenimo, gavėjimais ir maldomis,
tai jie neturėtų daugiau linksmių ponų, ne-
pavestų mums daugiau tų meilybiškų įsak-
nių, gausiai apmokamų atsitikime pasieki-
mo.

— Teip, teip! — sušuko — jie visi drauge
— mirtis Nazarėnietin, norinčiam padaryti
mus, gyvenančius be darbo, ištekliu ir
linksmybės, elgėtomis ar sunkinybių gyvu-
liais!

Genavaitė girdėjo daug kitų patėmiji-
mų, pusbalsiai ištartų, grumojančių gyvas
čias Jėzaus. Vienas iš dviejų slapčių žvalgų,
užpakalyje kurių ji stovėjo, tarė savo drau-
gui:

— Musų davadų užteks dabar nusmerk-
ti šitą prakeiktą; aš susitariu su Kaifosiu-
mi.

Šitoje valandoje, vienas viršininkų aug-
štojo kunigo, pastatytas prie Nazarėnietio
dabojimo, sudavė kurką į kambario grindis;
tuojaus įvyko mari tylo. Po to Kaifosius,
švagdoms pusiakalbėjęs su kitais farizėjais,
padarė prielaidą, tarė į susirinkusius:

— Kas iš-jus galite palaidyti čion prieš
žmogų vardu Jėzų Nazarėniską?

Vienas iš dviejų žvalgų nuėjo pas tribu-
nalą ir tarė rimtų balsu:

— Aš prisiekiu, kad girdėjau tą žmogų
sakant, jog augstieji kunigai ir daktarai
tiesę yra veidmainiais ir kad jis išvadino
juos veisle gyvačių ir žalčiais!

Murmėjimas pasipiktinimo pakilo tarp
kareivių ir tarnų kunigų; teisdariai pažūrė-
jo į vienas kitą, lyg kad klausdami vienas
kito, ar tas yra galimu, tokius žodžius ištarti.
Kitas žvalgas priejo arti savo draugo ir
tarė balsu nemažiau rimtu:

— Aš prisiekiu, kad girdėjau šitą žmo-
gų sakant, jog reikia sukilti prieš Kunigaik-
štį Erodą ir Imperatorių Tiberijų, garbingą
apgyneją Izraeliaus, dėl apsaukimo Jėzaus
Nazarėniskojo karaliumi žydų.

Sunui Marijos nusijuokiant ant šitų ne-
teisių kaltinimų, kadangi jis buvo pasakęs:
„Ašidnok Ciesoriui, kas yra Ciesorius ir —
Dieviui, kas yra Dievo!“ — farizėjai tribuna-
lo pakėlė rankas į dangų, tarytum šaukdami
jį į liudininkus tokioms baisybėms. Vienas
augštųjų kunigų tarnų savo žaru išsėjęs
tarė teisdariams:

— Aš prisiekiu, kad girdėjau šitą žmo-
gų sakant, jog visus farizėjus reikia išpau-
ti, išplėsti jų namus ir sugauti jų pačias ir
dukteris!

Naujas sujušimas pasibaisėjimo apsirėi-
škė tarp teisdarių ir tų klausytojų, kurie bu-
vo jiems atsidavę.

— Plėsti! plauti! ir žagti! — sušuko ki-
ti.

— Toks yra tikslas Nazarėnietio! Tam
jis juk ir veikia paskui save tą gaują niekšų!

— Jis norėtų, kada nors, prysakyje jų,
Jeruzolimą atiduoti ugniai, plėšimui ir goži-
mui kraujo!

Augstasis kunigas Kaifosius, tribunalo
pirmininkas, davė ženklą vienam savo virši-
ninkų pareikalanti apsimalšinimo; viršinin-
kas vėl sudavė į grindis savo kurką ir visi
aptilo. Kaifosius grumojančiu balsu tarė
Nazarėnietin:

— Kodėl tu neatsakai ant užpildinėj-
mų ypātų daromų tau?

Jėzus tarė jam balsu pilnu malonumo ir
išnašumo:

— Aš kalbėjau viešai į visus; aš visuo-
met mokinau šventnamyje ir sinagogoje, kur
visi žydai buvo susirinkę; aš nepasakojau
nieko slapta, kam tad manęs klausinėji?

— Klausk tų, kurie mane girdėjo dėl persitiki-
nimo apie tai, ką esu jiems sakęs; jie žino,
ko aš mokinau.

Vos pasakius jam šituos žodžius, Gene-
vaitė pamatė vieną viršininkų pasiūtintą to-
kiu teisingu ir ramiu atsakymu, iškeliant
ranką ant Jėzaus ir rėžiant jam veidą su
šauksmu:

— Ar tai šiteip tu atsakai augstajam
kunigui!

Prie šitos nelabystės kirsti surištą žmo-
gą, Genavaitė širdis kuone išoko ir ašaros
pasilėjo, kuomet iš tarpo kareivių ir tarnų
augštojo kunigo, priešingai, pasklido garsus
juokas.

Jėzus, budamas vis ramus, atsigryžo į
viršininką ir tarė jam gražiai:

— Jei aš kalbėjau ką blogo, parodyk
man blogą, kurį aš padariau; bet jei aš kal-
bėjau gerai, tai už ką mane muši?

Šitie žodžiai ir aniuoliskos jo gerumas
nenuginavo persekiojtojo jauno žmogaus;
šurkštus juokas vėl nuklegėjo per kambarį
ir šmeilžiant prasidėjo iš visų pusių.

— O! Nazarėnietis, žmogus ramumo, ne-
vidonas karės, nemeluoja apie save; jis yra
bailys ir duodasi rėžti veidui.

— Pašauk gi savo mokinius, tegul jie
tave apgina, jei pats neturi drąsos.

— Jo mokiniai! — tarė vienas kareivių,
areštavusių Jėzų. — Jo mokiniai! O reikė-
jo juos inatyti! pamatę mūsų jėtis ir dervok-
šnius, valkatos, lėkė kaip pūkas paleidę!

— Jie labai džiaugėsi, kad ištruko iš te-
ronybės Nazarėnietio, laikiusio juos prie sa-
vės su pagelba burtų!

— Kaip davadas to, jog jie nekenčia ir
niekina jį, yra tas, kad nė vienas neatėjo
čion su juo.

— O! — manė Genavaitė — kaip Jėzus
turi kentėti dėl nelemto nedėkingumo savo
draugų! Tas turi būti žiauresnių dar ir už
nelabystas, kurių jis yra aukla.

Pakreipusi galvą linkui gatvės durių ji,
ištolo, pamatė Petrą, vis sėdintį ant suolo,
užsidengsį rankomis burną, neturintį nė
tiek drąsos, kad įeiti ir apginti savo malonų
mokintoją prieš tribunolą kraujo.

Sumišimui, padarytam žiaurumu virši-
ninko, šiek-tiek apsimalšinus, vienas žvalgų
garsiu balsu pasakojo toliau:

— Ant galo aš prisiekiu, kad šitas žmo-
gus baisiai piktžodžiavo, sakydamas, jog jis
yra Kristumi, sunumi Dievo.

Po šito, Kaifosius, šnekėdamas į Jėzų,
tarė jam balsu vis daugiau grumojančiu:

— Tu nieko neatsakai ant to, ką šitie
žmonės sako apie tave!

Bet jaunas žmogus tik sutraukė pečiaus
ir tylyjo. Šitas erzino Kaifosį: jis pakilo
nuo savo suolo ir sušuko, rodydamas pirštu
Jėzų:

— Vardan gyvojo Dievo, liepiu tau pa-
sakyti mums, ar tu esi Kristumi, sunumi
Dievo!

— Tu sakei, jog esiu — atsakė jaunas
vyras šypsodamasis.

Genavaitė girdėjo Jėzų sakant, kad teip
kaip ir visi žmonės, jo broliai, jis yra sunu-
mi Dievo; lygiai teippat druidai mokina,
jog visi žmonės yra sunūs to paties Dievo.
Koks tada buvo vergės nusistebėjimas, kada
ji pamatė augstąjį kunigą, Jėzui pasakius,
jog jis yra sunumi Dievo, pašokant ir plė-
siant rubus ant savęs su išvyzdū pasibaisė-
jimo ir išgasties jo šauksmingame atsiliepi-
me į sąnarius tribunalo:

— Jisai piktžodžiavo! Kam mums rei-
kia daugiau liudininkų? Jus patys

la. Pasak jo, iš tinklų ištrauktos žuvis laike kelių akymirkščių snūdavo nuo ten viešataujancio šaltio, didelių ledų smėta, kurias (zuvis) paskui su kirviu reikdavę kapoti, „teip kad vidurius vienu šmotu buvo galima iš žuvies išimti. Atneštos prie ugnies teip sušalusios žuvis, išstipdavo ir atgydavo; šita procesą ypatingai ištėmimo me karpe (Cyprinus carpio); mėsa matėme, kad karpė, išbuvisi sušalusiam stovėj 36 valandas, išstiprusi atgijo, ir šokinėjo.“ Jeigu to tirinėjimo pasakojimas teisingas, tai turi ir bandymai su varlėmis nusisekti. Fiziologas Preyer aprašė 1880 m. šitą bandymą gana plačiai ir aiškiai. Jis įdėjo varlės į butelį ir leido vandeni sušalti, tada, įnešęs į vidų, atitirpino ir pamatė, kad sušalusios varlės vėl atgijo, pradėjo ant stalo rėplioti. Nors tas ir labai netikėtina būvo, vienok tirinėjimas ir bandymas aprašymą patvirtino. Nors ir moksliskų bandymų tas buvo gana aiškiai darodytas, vienok da gana ilgą laiką daugumas mokslinčių apie teisingumą tvirtinimo abejojo ir tvirtino (tiesa, kiek gailiau, negu mano mokytojas), kad tas visai negalimu dalyku yra. Anot tų mokslinčių, turi būti kokis nors kitas išaiškinimas tokio varlių ir žuvų atgijimo. Kad varlės pastirusiai lede kyšojo — pripažino beveik visi mokslinčiai. Vienok, ar buvo jos teip bekysodamos jau su vis sušalusios, ar buvo jų ir paskučiasias celių audiny, net „gyvybės medega“ sušalus? Ar negimdė šita gyvybės medega da šokią-tokią šilumą, kuri galutinai neleidė gyvnui sušalti, neleidė nūgaisti? Bandymai, daryti fiziologo W. Koch, rodo, kad tik tuomet tenusisekdavo, kad aplink sušalusio gyvuno da labai mažas, veik nepatėmytinas, slugosnis vandens budavo, turis apie du laipsnius šilumos. Jeigu ir šitas vandens slugosnis sušaldavo, tai varlės visada turėdavo pastipti, jeigu ne umai, tai bent už poros valandų. Ir anot jo, perplaukiant su piuklu sušalusį gyvuną visgi rasdavo gyvuno viduriuose da kokį nors labai mažą taskeį, kuriame gyvybė da ne visui užgesusi. Šitokis išaiškinimas, tieka, skambėjo labai tiespašingai ir išgelbėjo šiep-teip „galimumą.“ Vienok už trijų metų pasirodė su savo bandavonėmis Raoul Pictet, šitas vyras padarė ir negalimus dalykus „galimais“. Besinaudodamas ypatingų apsaugos įtaisų ir aparatų pagimdė mokslinčius laipsnišką šaltį ir jame leido visokius gyvnus laipsniškai sušalti, sušalusius gyvnus teip-pat saugiai atitirpydavo. Išėga bandymo perėjo toli net fantazistiausius tvirtinimus. Pasirodė, kad žuvis, sušaldytos šaltio, siekiančio 15 laipsnių žemiau zero, atitirpytos da atgijo ir gyveno kaip gyvenusios. Vien užleidžiant 20 laipsnių šaltį jos nugaišdavo. Varlės pergyveno net 28 laipsnius šaltio. Simtakojai; taigi gyvnai insektų veislės, pergyveno da šaltį siekiantį 50 laipsnių žemiau zero. Šitokis šaltis yra jau lygus didžiausiems šalčiams viešpatuojantiems poliariskose šalyse. Straigės pergyveno da 120 laipsnių šaltio. Vienok su bakterijomis, tai jau visai kas kita. Bakterija yra mažas taskeis glūčios medegos, turys tokią-jau vertę kę ir celi. Kam ir kodėl bakteri-

jos ilgiau gyvena, negu kokis nors kitas gyvnas negalime išaiškinti. Mums-gi būtų labai geistina kai-kurios, daugiausiai blėdies padarandios bakterijos, ypatingai šaltio bijotus, nes tuomet bent li-gos ne teip labai platintųsi. Bet tirinėjant vienok, pasirodė visai priešingai. Mokslinčias Pictet'o šaltį gimdančiuose aparatuose, pasirodė negalimu dalyku kai-kurias bakterijas ne su šaltiu, siekiančiu 200 laipsnių žemiau zero užmušti, sunaikyti. Iš pradžių mokslinčiai nenorėjo įtikėti Pictet'o išgautiems rezultatams, užtai turėjo mokslinčius Macfayden da syktį bandavones su bakterijomis atkartoti. Minėtas mokslinčius įdėjo blūznies uždegimo bakterijas į temperatūrą skysto oro, siekiančio 190 laipsnių žemiau zero, pasirodė, kad bakterijos da gyvos, nesunaikytos. Tada laiką mokslinčius šitas bakterijas net visą savaitę tokioje temperatūroje (šita temperatūra, kaip rodos, atsako temperatūrai esančiai dauso- (erdmėje) tarpe žemės ir mėnulio) pasirodė, kad da jos gyvos. Žibanti bakterija, įdėta į šitą labai didelę šaltą temperatūrą, nustojo žibėti, vienok, kiek nors atleisus, ji vėl užsižiebėdavo ir gyveno kaip gyvenus. Tada da pagimdė su pagalba skydo vandendario (hydrogeno) šaltį, siekiantį 252 laipsnius Celsiaus žemiau zero, nuo šito šalčio jau bebuvo 21 laipsnis iki teip vadinamo absoliutiško taško zero. Bakterijos palaikytos šitoj šaltjy pekloj, (nes vietą, kur tokis šaltis viešpatuoja, negalime jau kitokiu vardu pavadinti kaip teip vadinama „pekla“), dešimtį valandų, da gyvenol prie šito laipsnio jau pasi- baigė fiziko mokslas, šaltį pagimdė, bet, kaip rodos, da prie šito laipsnio nepasibaigė epėka kai-kurių bakterijų šaltį atlaikyti. Prie šitokių temperatūrų jau negali būti ne kalbos apie nesušalimą vidurių gyvų celių. Pasiremiant ant tų bandavonių mokslas vėl turėjo ištirti naują ypatybę pačios gyvybės. Gyvybės vienos organiškos celių, kę ir mažiausią bakteriją perstato, galima su einančiu laikrodžiu sulgyinti. Šitokių laikrodžių galima pasukti, kad stovėtų ir užkurti, kad eitų. Vienok, jeigu laikrodį sumušime, tuomet ne užsikims nebegelbės — laikrodis nebeis. Įdėta gyvybė į tokį didelį, viską sustabdantį šaltį, teipgi sumazina savo veikimus arba visai neveikia: gyvybė apmiršta, ne-kruta. Vienok, jeigu pagim-dymas šalčio su tam tikroms apsaugoms daromas, tai vienas šaltis nepajiegia da gyvybės sunaikinti, neįstengia gyvybės laikrodį sumušti. Laikrodis buna nepalietas. Vienok akymirkoj, kada šiluma užleidžiama, rodos, kad šiluma tą laikrodį užsuka, pradėda gyvybės laikrodį vėl eiti ir taksėti. Bet iš šio paprasto privedimo da nereikia padaryti išėg, kad ir visas teip paprastai atsilieka. Kad gyvybė šitą padarantį gali, ir kad gyvybė šitas ypatybes turi, yra vienas iš didžiausių faktų kę mes betirinėdami gyvybės apsiraiškimus patyreme.

Šitas faktas tokių gyvybės ypatybių išsirodė mums kur-kas didesniu, jeigu ne pažintume jau net celių elgtikrų, reališkumų, kurie mus versto verčia prie šitos išpažinties. Dulkės ir myris — kas gali būti labiau suristi? Pustynėse miršta nuo dulkų gyvybė. Kvietka,

neapliejama, nuvysta ir miršta. Vienok-gi yra gyvybių, kurioms myris ir dulkės ne vienu yra. Yra gyvybių, gyvų gyvybių, kurios dalį savo gyvenimo dulkės pergyvena, kurios turi dulkę perijodą. Gyvybės persimaino į dulkę, bet šitos dulkės susivienijusios su drėgnuimu išauga ir priima gyvybės formą. Šitame dulkę perijode, galima sakyti, laikrodis neina, nėra užsuktas; šlapumas laikrodį išnaujo užsuka ir jis vėl pradėda taksėti. Medinėse stogų rėnėse ir medžių žievėse gyvena labai maži sutvėrimėliai. Vienus sutvėrimėlius vadina ratiniais sutvėrimėliais (Melicerta biloba), jie priguli prie kirmelių veislės. Kiti-gi sutvėrimėliai, tokie jau mazi, yra giminingi vorams, taigi, dievaži kur-kas augščiau už bakterijas išėvystė. Jeigu vanduo, esąs aplink tuos (antrus) sutvėrimėlius, išdžiūsta, tai tie sutvėrimėliai sustingsta, pasidaro nerangiai ir suvysta, oda su-siraukšėja. Visos išlauk-nės formos nudžiūsta, nus-miršta ir, rodos, vien mažas dulkų gabalėlis beguli ant vietos. Vėjas pagauna šmotelį ir daro su juom kas jam patinka, — nešioja jį iš vietos į vietą. Nunešus vėjui sutvėrimėlį į kokią drėgną vietą ir prisigavus drėgnu-mui prie sutvėrimėlio, pradėda sutvėrimėlis vėl krutytis ir vystytis — jo gyvybės laikrodis vėl užsikums ir vėl taks, į mumią sudžiūvęs gyvnulis pradėda brinkti, raukšlės prisipildo medega — išnyksta ir sutvėrimėlis vėl įgauna savo išlaukinis sagnarius. Kaip iš didelio, gilaus miego atbunda pavilni vėl visi gyvybės apsiraiškimai, kol ant galo visas gyvybės laikrodis normaliskai taks ir eina.

Prie šito, kę-tik apkalbėto atsitikimo, žmogus neprikis ne kiek savo nagų. Stebėti-na gyvybės ypatybę galėti miegoti tokį ilgą laiką išrodo lyg koki apsauga, padaryta išlaikymui gyvybės ir sausame metų laike. Perijodas gyvybės palaikymo, kada gyvybė apmariyta, gali labai ilgai tęstis, nes juk laikrodis, kuris neina, stovi, ne-nudyla. Net metų eiles gan-li šitie maži sutvėrimėliai sausumo apmarinti iš vietos į vietą lekioti, tas jiems nieko nekenkia. Su jais tas-pat atsitinka kę anot tos pa-sakos, su megančiais septyniais broliais: miegodami gal-jie ilgus laiko perijodus pergyventi, kuriame (laiko perijode) jų veislės draugai jau seniai mirę ir jų airių ainiai jau gyvena.

Kiek metų gali jie šiteip miegoti? Ilgumas tokio sauso arba vasaros miego likosi augmenų karalystėje visai netikėtu budu patirtas. Garsaus botaniko Linne's laikuose (jis gyveno nuo 1707—1778 m.) tapo samanų veislės augmenys įcystas herbarijas (puodas džiovytiems augmenims sudėti) sudėti. Žinoma, tuomet į puodą dedant buvo manoma, kad augmenys jau mirę; jie buvo sudžiovyti ir suspausti. Viena diegal samanų, tos mažiausios dulkės, da nebuvo mirę; diegal temlegojo iš priežasties sausumo. Užsimto metų išėm mokslinčias ains šituos diegus ir sušal-pino dulkę: iš dulkų pradėjo naujos samanos dygti ir augti. Rodosi, kad užmigdy-ta gyvybė gali tokiame stovyje nemažiau kaip du simtu metų išgyventi.

Pasak žmonių, idygdavę iš egiptiškų piramidų kvietka, vienok tam įtikėti negalima,

tas pramanyta. Teipgi yra pramanyta, kad žuvis, pa-virtusi į akmenį, da už tūkstančius ir milijonus metų atgydavo. Vienok, tarime už gryną teisybę tą prilikti, kę mokslas bandymais ištyrė — kad užmariyta gyvybė ilgus laikus gali pergyventi ir kad gyvybė gana stangi yra. Vienas tikru-mas, išėjęs iš moksliskų bandavonių, yra šitas, kad gyvi sutvėrimėliai nekvepuoja miegodami. Garsus fiziolo-gas Koch įdėjo sudžiovin-tus augmenų diegus į stiklinį cilinderį, iško pirma orą prašalino, tada cilinderį užlejo. Atidarius už kelių mėnesių cilinderį, nestrado jame nė mažiausios dalelės iškvėpuoto, suaudoto oro. Pasėti diegai dygo ir augo teip gerai kaip ir kiti diegai, nebu- vę cilinderyje. Taigi, iš šito išėina, kad tie diegai butų lygiai teip-pat ir ant mėnu-lio galėję buti, kur labai mažai ar visai oro nėra. Mat, užmiegę diegai nereikalauja oro, be ko miegantis žmogus ar gyvūlis ne miegodamas neapsieina.

Miegas! Nėra tai netikėtinumu, jeigu mes vis ir vis kalbėdami apie tuos stebėti-nus apsiraiškimus, šitą žodį mename. Kiekvienas miegas gyvybės karalystėje turi šio-ki-toki bendrąjį su šita pamatine gyvybės ypatybe. Mes juk vakare ne dėlto ei-riname guliti, kad naktį oras atšala ar kad vanduo, reika-lingas gėrimui išsibalgia. Vienok marmotui (Actomys marmota) ir ežiui yra šitokis miegas kaip apsauga nuo šalčio. Kasmet pramiega šitie gyvnai žiemos laike ga-gala didelį dalį savo gyvenimo: žiema yra tiems gyvnams lediniu laiku. Ežys apsirupi-na maistu ant žiemos miego įdomiu budu: vasaros laike užsilaugina jis ant nugaros, sprando ir pažasčių šmotelis taukų audiny išrodo rudas; šitas audinys buvo tu-lą laiką mokslinčių už ypa-tinę taukų gilę laikomas. Miegodamas-gi ežys sunaudo-ja šituos taukus ir tokiu bu-du kune gyvybė palaiko. Tropiskose šalyse nėra žie-mos, ten miegas ir ledas ne-pažystami; tose šalyse buna mete du skirti laikai, vienas lytaus laikas, kuriame vis-ka kas žaliuoja ir auga, kada-nį vandens pakaktinai, o ant-ko — sausumo laikas, kuria-m viskas vysta ir džiūsta. Tenai daugumas gyvūnų per-miega sausumo laiką, tuomi apsisaugodami nuo viešpa-taujancios giedros — jie ne- puola į žemį, bet į vasarinį miegą. Krokodilai įsikaia į dumblynus ir miega per visą sausumos laiką sudžiūvusio- se dumblynuose. Įdomi af-rikoniška salamandrinė žu-vis, turinti žiaunes ir plau- netikėtu budu patirtas. Lyg kokių dėšų permiega visą sausumos laiką: miego-dama-gi kvėpuoja plaučiais. Ant salos Celebes (sala pri-laukanti prie Sunda salų), esanti tarpe Philipinų salų ir Australijos) atrado mokslin-čiai broliai Sarasin ir tikrą žuvį, ungurį (Anguilla mauritiana), kuris teip-pat dum-bliu apsilipina ir miegodama oda kvėpuoja. Reikia da paminėti, kad ant minė-tos ir kitų ten-pat esančių sa-lų labai daug įvairių gyvūnų gyvena, kurių kitur ant sauzemėjų neįstinkame. Ne vienas gal iš skaitytųjų bus žvėrinčiuose mažiausius pusbeždžionę, Microcebus matga. Šita pusbeždžionė sa-vo tėvynėje (ji gyvena ant salos Madagaskar) teipgi miega sausame metų laike. Miegodama-gi pusbeždžionė

mint savo uodega, kurią ji, gerame metų laike, kaip ežys savo taunkinę nugarą, užaugi-na, nupeni ir tokiu budu su-maistu ir sausumo laike apsi-rupina. Vienok ir prie kitų, augstai išėvystusių gyvūnų, atitinkame pėdsakius įdo-maus diegų miego augmenų; paveidzon, šikšnotsparniai puolę į žemį miegą beveik visai nekvepuoja, širdis la-bai, labai palengva tepla, teip-pat ir visa kūno tempe-ratūra dikiškai nupuola, ku-nas diktokai atšala. Jeigu-gi vidurius gyvuno tempera-tura ant tiek susimazina, kad žemiau zero nupuola, tada gyvnas sušala ir gaišta. Iš viso šito, abelnai imant, ma-tyti, kad pas žemiau stoviu-ties gyvūnus daug taunkia tokius miego perijodus už-tinkame, negu pas augščiau stovinties: juo augščiau gy-vūnas vystosi, juo labiau ir ilgalaikis miegas mažinasi — prie augščiausiai stovintų gyvūnų niekur neįstinkame tokio ilgalaikio miego. Kaip rodos, gyvybės laikrodis pas augščiau stovinties organiz-mus pasidaro per puikus, per dailus, kuris jokiu bu-du negalėtų teip ilgai stovė-ti; gyvybės laikrodį tegalima tik iki kokiam laipsniui su-stabdyti, bet stabdymas ne-turi per daug neatsargiai įvykti ir verste — verstinai, nes tas kenkia gyvybės laik-rodiui. Tankiausi apsi-reiskimai tos įdomios gyvy-bės ypatybės viešpatuoja ei-lėj viencelių bakterijų. Ir ši-ta ypatybė bakterijų, primė-nama mums, kad bakterijos yra pirmapradinė forma gyvybės besivystime, primena mums prasidėjimą gyvybės vysty-mosi ant žemės, siekiantį mi-lijonus metų atgal. Ar ne-parodo mums šitos bakteri-na maistu ant žiemos miego įdomiu budu: vasaros laike užsilaugina jis ant nugaros, sprando ir pažasčių šmotelis taukų audiny išrodo rudas; šitas audinys buvo tu-lą laiką mokslinčių už ypa-tinę taukų gilę laikomas. Miegodamas-gi ežys sunaudo-ja šituos taukus ir tokiu bu-du kune gyvybė palaiko. Tropiskose šalyse nėra žie-mos, ten miegas ir ledas ne-pažystami; tose šalyse buna mete du skirti laikai, vienas lytaus laikas, kuriame vis-ka kas žaliuoja ir auga, kada-nį vandens pakaktinai, o ant-ko — sausumo laikas, kuria-m viskas vysta ir džiūsta. Tenai daugumas gyvūnų per-miega sausumo laiką, tuomi apsisaugodami nuo viešpa-taujancios giedros — jie ne- puola į žemį, bet į vasarinį miegą. Krokodilai įsikaia į dumblynus ir miega per visą sausumos laiką sudžiūvusio- se dumblynuose. Įdomi af-rikoniška salamandrinė žu-vis, turinti žiaunes ir plau- netikėtu budu patirtas. Lyg kokių dėšų permiega visą sausumos laiką: miego-dama-gi kvėpuoja plaučiais. Ant salos Celebes (sala pri-laukanti prie Sunda salų), esanti tarpe Philipinų salų ir Australijos) atrado mokslin-čiai broliai Sarasin ir tikrą žuvį, ungurį (Anguilla mauritiana), kuris teip-pat dum-bliu apsilipina ir miegodama oda kvėpuoja. Reikia da paminėti, kad ant minė-tos ir kitų ten-pat esančių sa-lų labai daug įvairių gyvūnų gyvena, kurių kitur ant sauzemėjų neįstinkame. Ne vienas gal iš skaitytųjų bus žvėrinčiuose mažiausius pusbeždžionę, Microcebus matga. Šita pusbeždžionė sa-vo tėvynėje (ji gyvena ant salos Madagaskar) teipgi miega sausame metų laike. Miegodama-gi pusbeždžionė

Is Apveizdos Dievo Para-pijos Chicagoje.

Parapijonai Apveizdos Die-vo parapijos Chicagoje, buti-nai užsigėdė išvartiti savo kleboną, kun. Edv. Stepona-vičių, bet kunigas parapijo-nų nepaiso. Jis laikosi ant vietos ir daro bižį po seno-vės apsaugos, su kurios pa-gelba gyvybė per amžius prie-singumus iki šiol išsilaikė.

o duotų jiems geresnį, kuni-gą, parodė vyskupui parapi-jos konstituciją, ant kurios kn. Steponavičius yra pasira-šęs pildyti parapijos įstatus ir nutarimus, bet vyskupas parapijos reikalavimų nepa-atitinkame pėdsakius įdo-maus diegų miego augmenų; paveidzon, šikšnotsparniai puolę į žemį miegą beveik visai nekvepuoja, širdis la-bai, labai palengva tepla, teip-pat ir visa kūno tempe-ratūra dikiškai nupuola, ku-nas diktokai atšala. Jeigu-gi vidurius gyvuno tempera-tura ant tiek susimazina, kad žemiau zero nupuola, tada gyvnas sušala ir gaišta. Iš viso šito, abelnai imant, ma-tyti, kad pas žemiau stoviu-ties gyvūnus daug taunkia tokius miego perijodus už-tinkame, negu pas augščiau stovinties: juo augščiau gy-vūnas vystosi, juo labiau ir ilgalaikis miegas mažinasi — prie augščiausiai stovintų gyvūnų niekur neįstinkame tokio ilgalaikio miego. Kaip rodos, gyvybės laikrodis pas augščiau stovinties organiz-mus pasidaro per puikus, per dailus, kuris jokiu bu-du negalėtų teip ilgai stovė-ti; gyvybės laikrodį tegalima tik iki kokiam laipsniui su-stabdyti, bet stabdymas ne-turi per daug neatsargiai įvykti ir verste — verstinai, nes tas kenkia gyvybės laik-rodiui. Tankiausi apsi-reiskimai tos įdomios gyvy-bės ypatybės viešpatuoja ei-lėj viencelių bakterijų. Ir ši-ta ypatybė bakterijų, primė-nama mums, kad bakterijos yra pirmapradinė forma gyvybės besivystime, primena mums prasidėjimą gyvybės vysty-mosi ant žemės, siekiantį mi-lijonus metų atgal. Ar ne-parodo mums šitos bakteri-na maistu ant žiemos miego įdomiu budu: vasaros laike užsilaugina jis ant nugaros, sprando ir pažasčių šmotelis taukų audiny išrodo rudas; šitas audinys buvo tu-lą laiką mokslinčių už ypa-tinę taukų gilę laikomas. Miegodamas-gi ežys sunaudo-ja šituos taukus ir tokiu bu-du kune gyvybė palaiko. Tropiskose šalyse nėra žie-mos, ten miegas ir ledas ne-pažystami; tose šalyse buna mete du skirti laikai, vienas lytaus laikas, kuriame vis-ka kas žaliuoja ir auga, kada-nį vandens pakaktinai, o ant-ko — sausumo laikas, kuria-m viskas vysta ir džiūsta. Tenai daugumas gyvūnų per-miega sausumo laiką, tuomi apsisaugodami nuo viešpa-taujancios giedros — jie ne- puola į žemį, bet į vasarinį miegą. Krokodilai įsikaia į dumblynus ir miega per visą sausumos laiką sudžiūvusio- se dumblynuose. Įdomi af-rikoniška salamandrinė žu-vis, turinti žiaunes ir plau- netikėtu budu patirtas. Lyg kokių dėšų permiega visą sausumos laiką: miego-dama-gi kvėpuoja plaučiais. Ant salos Celebes (sala pri-laukanti prie Sunda salų), esanti tarpe Philipinų salų ir Australijos) atrado mokslin-čiai broliai Sarasin ir tikrą žuvį, ungurį (Anguilla mauritiana), kuris teip-pat dum-bliu apsilipina ir miegodama oda kvėpuoja. Reikia da paminėti, kad ant minė-tos ir kitų ten-pat esančių sa-lų labai daug įvairių gyvūnų gyvena, kurių kitur ant sauzemėjų neįstinkame. Ne vienas gal iš skaitytųjų bus žvėrinčiuose mažiausius pusbeždžionę, Microcebus matga. Šita pusbeždžionė sa-vo tėvynėje (ji gyvena ant salos Madagaskar) teipgi miega sausame metų laike. Miegodama-gi pusbeždžionė

Dabar parapijonai laiko mitingus kas subata ir kas nedėlia, ir daro rodas kaip negeldžiamą kunigą nusikra-tyti. Ant paskutinio savo mitingo, laikyto nedėlioje, Dore's salėje, 2501 S. Halsted St., nutarė siųsti skundą ant kn. Steponavičiaus pas popiežiaus delegatą Martine-lį į Washingtoną. Ant šio susirinkimo dauguma parapi-jonių turėjo prakalbas ir iš-rodinėjo kn. Steponavičiaus blogus darbus. Labiausiai kaltina kunigą už mylėjimą merginų. Juozapas Giedvi-la apreiškė visai publikai, kad matęs kunigą vidurnak-tyje su aile mergina besimy-luojant; Ona Jovaišienė ap-reiškė susirinkusiems kaip ji mačiusi kunigą su gaspa-dine besimylint ir t. t.

Susirinkusieji parapijonai ant pereito mitingo, nutarė tuos visus kunigo apkaltini-mus aprašyti popiežiaus de-legatui Martineiui ir reika-lauti, kad jį iš jų parapijos iškelty, o duotų jiems kiti geresnį kunigą. (Ar tokį, kurs merginų nemylėtų? Tokį kunigą bus sunku ir po-piežiaus delegatui rasti. Zec.) Jeigu ir Martinei skundų ne-klausytų, tai nutarė kreiptie-si prie paties popiežiaus net į Rymą.

Jeigu parapijonų skun-dų nepaklausė vyskupas, kuriam jie grynų žo- džių, akys į akis, pasakojo kaip kunigas pusnuogę mer-giną glamonėjo, tai mes netie-siun kelin ant žemės išsivy-stė, ne gerovę, ne rojų, bet turėjo koroti su karščiu ir le-dais, su saulėmis ir labai di-deliu erdmės šalčiu, su van-deniu ir sausuma, su diena ir naktimi; teip gyvybė kovojo iki šioliai ir da tebekovoja, vien teip kovodama gyvybė iki šiandieninio laipsnio pa-siekė. Ne iš rojų, ne iš kokios ten laimės žemės gyvy-bė paeina, o nel į paeina iš vargo; vien tik kovodama su elementais, su apystovoms, kovodama už buvį gyvybės šiandieninį išsivystymo laip-nį pasiekė! Yra tai nuo am-žius jau viešpatuojantis prin-ci-pas, kuris mus masyse kai-po Ormuzd ir Abhriman apsi-reiskia (Ormuzd senovės per-sų tikyboj vartojamas žodis, reiškia principą ar esybę ge-rumo, valdonas šviesos; Abhriman turi visai priešingą reikškimą: principas ar esybė blogumo; valdonas tamsos). Kiekvienas miegantis, ku-riam naktis akis užspaudžia, turi da šokią-tokią žymę se-novės apsaugos, su kurios pa-gelba gyvybė per amžius prie-singumus iki šiol išsilaikė.

Mes tikime, kad ir popie-ziaus delegatas, ant parapi-jonų pasiekundimų ant kuni-gų, pasakys tą patį, kę pasa-gė kunigų laikraštis „Žvaig-zdė“ savo No8. Štai kę „Žvaigždė“ sako: „Parapijonys, gundomi pa-salinių socialistų, valkatų ir girtuoklių, sukėlė bažnyčioje vaidus laike dievmaldystės ir išdaužė klebonijos langus. Reikėjo policijai įsimaityti,

kuri karštuoliu lazdomis nu-malkino.“

Panašaus atsakymo ant sa-vo pasiekundimų gali parapi-jonai laukti ir nuo popiežiaus delegato. Ne kunigams, ne vyskupams, ne popiežiui pa-rapijonai nereikalingi, tiktai parapijonų pinigai. Jeigu jie syki nustos pinigus ant bažnyčios dave, tai su savo skundais gali jie eiti nor pas patį Dievą ir ten nebūs išklaustyti. Kunigai yra pa-sodyti parapijos pinigų rinkti, ne kitokiems reika-lams. Neduosite pinigų kn. Steponavičiui, tai atiduosite juos kitam kunigui ir vis bus tas pats siekis, vis jie ateis į tą patį Rymo katalikiškos bažnyčios kišenį, tuomi nę vyskupo, nę popiežiaus nenū-gądinsite. O jeigu pinigų neduosite, tai busite šventos bažnyčios apšaukti bedie-viais, socialistais, girtuo-kliais ir valkatomis, kaip kad „Žvaigždė“ pasakė.

Jeigu bažnyčioje Apveizdos Dievo sukėlė maistus socia-listai ir valkatos, kaip guo-dotina „Žvaigždė“ sako, tai kodėl kunigas su savo polici-ja neareštavo socialistų ir valkatų, o suareštavo parapi-jos vyriausybę: prezidentą, zakristijoną ir kitus bažnyt-nio komitetų sanarius, kurie tą parapiją suorganizavo, iš-statė bažnyčią ir išprašė vy-skupo kunigui prabašdytą toje parapijoje? Ar tai tie, kurie stato katalikiškas ba-žnyčias, tveria parapijas, yra valkatos? Gerą vardą „Žvaigždė“ jiems davė; bent dabar lietuviai žinos kuom vadinasi katalikiškų bažny-čių įkurtojai.

Vietinės Žinios.

— Chicagos miesto galva, Dunne, norėdamas parodyti, kad laike jo valdymo miesto tvarka pasigerino, priveda skaitlines Chicagoj padarytų praskaitimų 1905 m. ir 1906 m. Sulyg statistikos, padar-rytos policijos biuro, papil-dyta Chicagoj sausio mėn., 1905 m. 13 žmogudystių, 114 gatvinių apiplėšimų, 427 įsi-lauzimų į gyvenimus ir 433 vagysčių; vasario mėn., 1905 m. 7 žmogudystės, 110 gatvi-nių apiplėsimų, 420 įsilauzi-mų į gyvenimus ir 430 vagys-čių. Sausio mėn., 1906 m. papildyta: 16 žmogudystių, 102 gatvinių apiplėšimų, 413 įsilauzimų į gyvenimus ir 397 vagysčių; vasario mėn., 1906 m.: 6 žmogudystės, 62 gatviniai apiplėsimai, 261 įsilauzimai į gyvenimus ir tiktai 25 vagystės. Vienok mes majoro Dunne's užtikri-nimams netikime, kadangi laike jo valdymo niekas nę pasigerino, ir, turbūt, nepa-sigerins.

— 4 d. kovo, 4 val. po pie-tų atsibus „Auros“ draugys-tės susirinkimas po nr. 369 33rd Place. Visi sagniai ir norinti prisirašyti yra malo-niai užprašomi ant jo atsilan-kyti.

— Pėtnyčioj, 23 d. vasario tapo čionai garsus bigamistas John Hoch, pakartas. Sulyg telmo išradimo, jis iš viso 39 patias turėjęs. Jis buvo 59 metų, paėjo iš Vokietijos, bet apie savo gyvenimą nieko nepasakojo.

Kunas yra žmogaus daržu.

Shakespeare sako: „Musų kunas yra daržu, o musų no-ras yra sodauninku. Mes galime laikyti jį bergždžią tinginivimu, arba mėsti jį savo darbštumu.“ Mes gali-me savo kuną per apaleid-mą paversti į nusilpusį, ser-

gantį, arba nors per mažą pasirūpinimą galime jį padaryti stipriū, sveiku ir veikliu. Taigi darykime su mūsų kunu tą, ką geras sodaninkas daro su sodu, arba daržiu. Išraukime iš jo piktžolės tuojau, kaip tik jos pasirodė; išvargime ligą šalin iš mūsų kuno tuojau kaip tik ji pradeda gaudinti mūsų apitėtą. Trinerio Amerikoniskās Elixiras Kartoj Vyno tą padarys, jeigu jį vartosime tuojau kaip tik mūsų apitėtą pradeda gėsti. Jis sutaisys Jusų apitėtą ir išvys ligą pirmuose jos apsišėkimuose. Jis prives kuno organus prie stipraus veikimo, nes jis neazina pilvo, bet tik sudrūtiną jį, nenaikina vidurinių syvų, bet daugina juos, atnaujina juos, daugina kraują, kraujas duoda kunui šilumą ir priimtas maistas pilve persidriba gerai duodamas pajėgą visiems kuno organams. Šitą vyną galima duoti kūdikui, vaikui, suaugusiam ir seneliui. Jis daro gerai kiekvienam. Vartok jį tuojau kaip tik apitėtas pradės mažėti, o liga niekad nekiba. Gaunamas visose apšvietose ir pas patį fabrikantą Juozapą Trinerį, 799 S. Ashland ave., Chicago III.

Draugysčių Reikalai.

Visi Lietuvos Draugysčių ir Klubų asmenai Chicago, III. mel. dži prezidentu ar sekretoriumi, parasyti man, varda savo draugystės ir pilna adresa, dėl uždikymo ant apšvietos, už tai arba šelpis susijungimo reikale. Už tai as bus dekingas atsiliepimams.

M. J. Damjanaitis, Chicago, III. (II-23)

Didelis vieszas susirinkimas.

Chicago, Nedėlio, 4 d. kovo, parapijonių Apvėždos Dievo parapijos tures dideli vieszas susirinkimo didžiausio pietinio miesto salies saleje, Freiheit Turner, 3417 So. Halsted st. Prasidės 1:30 val. po pietu. Ant azio susirinkimo bus viskas apskaita koki parapijonių valdai kito, už ką kilo, kokios muszynos buvo, kiek žmonių tapo pasaudu, padaryti ir suarezuoti, ka sudas padarė su arezuotais ir tt. Ukviečia visus vyrus ir moteris ateiti ir pasiklausyti ir išsireikšti savo nuomonę už ka kunigas su polioja daug ir arezuoti savo parapijonių.

Parapijos Komitetas. Padekavonė.

Parapijonių Apvėždos Dievo parapijos išsireikšti salindings padekavonė Albertui Rose, savininkui Freiheit Turner sales, 3417 S. Halsted st. Kunas ant ateinančios nedėlios susirinkimo dave parapijai savo sale už dyka. Albert Rose yra dovanojęs parapijai \$25.00 rendos. Mat net sveikintuosiu atėjusiuoju mus skriaudus padarytas mus per kunigus, ir gelbsti mus kuom galedami. Užtai mes ištarnaujam jam salindings aciu ir velykame visiems lietuviams reikalavantiems geros sales kreiptis prie Alberto Rose 3417 S. Halsted st. Jeigu svetimi atėjusiuoju mus skriaudus ir padeda, tai mus lietuviams butu gėda atiti skriaudą d nematyti arba ant jū uolimerkti. Todel ant nedėlios susirinkimo atiteikite visi ir Freiheit Turner saleje, 3417 So. Halsted st. ir visi padeikite mums gintis nuo skriaudeju.

Town of Lake Auga.

Vel draugyste lietuviska, tautiskia, po vardu: Kunigaikstisko Gedimino No. 1 ant Town of Lake liko uždeta 10ta vasario 1906 m., saleje ukosa A. J. Bierzynski 4000 So. Paulina ul. Susirinkimai bus laikomi subatomis 9 valanda vakaro. Ateinantys susirinkimams bus subaloje 3 d. kovo 1906 m. ant katro uprasdomo, visus brolius jaunatikus, kad susirinkti ir instatu ir ta draugyste. Instojimas yra tik vienas \$1.00. Deltogi prasmone pasakubiti pakol pigus instojimas, ba po trumpo laiko instojimas bus daug didesnis. Pirmu kartu gana daug prisizare ir sia Dr. te. Ant urolio liko isrinkti: K. V. Dobkiewicz prez., G. Ukasa vice-prez., F. Raillo sekr. prot., V. Buda sekr. fin.; V. Milaszevicius kassierius, J. J. Elias, S. Marcinkevicius, A. Balner, globėjai kassos, A. J. Bierzynski marzalka.

Pajieszkiojimai.

Pajieszkau savo svogerojo, Juozo Lukaszewiczu, Kauno gub., Telsiu pav., Narjandicziu kaimo. Desimtis metu kaip Amerike. Turia prie jo labai svarbiu reikala. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinia adresu:

Karolis Tiltin, 521 Elizabeth st., Kenosha, Wis. (III-9)

Pajieszkau savo brolio: Antano ir Povilo Uokau, Antanas dirbo Baltimore prie

K. Mikalauskas, F. Rania po \$1.00; b. Sulfuras 50c; S. Sznarskis, M. Zukas, F. Zukas ir J. Raudis po 25c. Sykiu \$11.50.

Dietz, Wyo. Surinktos aukos uolmesties dioneo pas p. Radzeviciu nu sekančiu ypatu: J. Milleris, K. Bernotas, S. Milleris, J. Ruszakis po \$2.00; A. Gebel, McCully, A. Stelmokas, V. Gerveil, J. Lubinckas, P. Matis po \$1.00. V. Radziavicius ir B. Radziavicius po 50c. Sykiu \$15.00.

Johnstown City, Ill. A. Ambra surinko sekančias aukas: A. Ambra ir P. Sneyder po \$1.00; J. Brown, J. L. Rantas, M. Draugialis, J. Zluris, M. Kundrotas, A. Szimkus, J. Skrelunas, A. Butanavicius, N. Federavicius, S. Szimaitis, J. Gelgudas, J. Augaitis, M. Dranginis po 50c; M. Grinevicius, J. Dazinskas, A. Kubilius, M. Skuminas, A. Rauskis, A. Pablonis, K. Radzevicius, A. Leckauskas, A. Geraszyskis, J. Sznarskis, K. Damulis, P. Stasiukovicius, F. Kundrotas, A. Kalyvas, S. Rinkevicius, A. Morkevicius, J. Zukauskis po 25c. Smulkesniu auku 30c. Sykiu \$11.05.

Turners Falls, Mass. surinktos J. Butnisko ir K. P. Szimkonia. J. Bulniskas, L. Potockis, K. P. Szimkonia po \$1.00; J. Januszkevicius, M. Subaczis, F. Glavickas, P. Y. .... S. Mortunas, J. Zlonis, O. Zloniene, R. Szimkonia, J. Uzdavienis, V. Uzdavienis, J. Niezuekis, P. Moteris po 50c; J. Grabovskis, Z. Gignius, J. Poodzinaus, J. Bernotas po 25c. Sykiu \$10.00. Prištinto kasztai 10c, Ilek 90.00.

Mike Kaloski Burnett, Wash \$1.25. Bloomville, Wis. Svecial pas Jurgi Krewli sujdejo \$2.00.

Nekoksai Jurgis Vencas is Pittsburg, Pa. prisunte \$2.00 preumera už „Lietuva“ už 1906 meta, o nepaduoda už koke ypatu, ne tos ypatu adresa. Prišunks adresa, kam turime siupst „Lietuva“.

Red.

Josefa Gedvigov tegul atisaukia svarbome reikale pas J. T. Wachowski 1744 W. 47th st. Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo geras saluras arti cukraus fabriko. Prieizatis pardavimo kitas biznis.

82 W. Taylor st. Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo puiki buzerne ir groserne. Biznis sepi isdirbtas ir gerai eina. Kostumerar geri. Prasau atisaukinti ant adreso: Antanas Libauckas 1317 So. 4th st. Philadelphia, Pa.

Reikalings vyras ar vaikas prie „Lietuvos“ Redakcijos gerai pazintantis lenkiska kalba, rasyba ir gramatika, gerai galintis verstis is lietuviskos is lenkiska kalba. Norintis uzimti az darba tegul paima bile koki-trypeni is lietuvisko laikraucio ar knygos, isvorceia is lenkiska ir pristuncia parodyti savo darba. Kurio bus geriausias verdimas tas gaus vieta.

„Prusijos Lietuviai Dainos.“ Surinko ir priedamas anas per Red., Nesselman'a, Dr. Sauerwein'a, bel kitus rinktas arba sutaisytas dainas isleido savo paties kasza V. Kalvaitis.

Ji lotyniskomis (400 puslu didele knyga su 720 dainelciu. Japristuncia aspergeta valni in namu už \$2.00.

V. Kalvaitis, Tilsit, Germany.

Agaratinimas. Lietuviai vaizduojanti is Lietuva gera uolga ir svelgas priemima ras pas Juozą Wilkaiusk, turtingas ar beturis; roda kodzame dalyke. Degtine ir alus pulkus. Neuzmirskite adreso: J. Wilkoviak, 118 Grand st., Hoboken, N. J.

Lietuvizkas Bankas. Po valdizios tiemos. Kapitalas \$50.000. Depozitams mokame 2% nuosierio. Siuonizame pinigus is vias dalis svieto. Lauvokros pardopame ant geriausiu laivu visu laiviniu kompaniju.

S. MACK, 212 First st., Elizabeth, N. J. 218 102 Ferry st., Newark, N. J.

„Lietuvos“ Keliaujantis Agentas leido vadineti po Pennsylvanijos apygardas ir pirmasizuo aplankius Shenandoah'ryj. Per jį galima iszasyti „Lietuva“ ir gauti visokias knygas isleistas „Lietuvos“ ir uroberjoje. Kas ko nora, bus aspruvinas jo kuogeriausiu. Isleisteve.

Dykai, Dykai per 45 Dienas. Kas prisune už 21c. marku ant pasto kasztu is sidabrinis desimtukas ant asparginimo kasztu, savo adresa ir a adreus savo draugu, aplikys M. J. Lyon Co. didizius katalogus ir sekančios daktus dykas: 5 knygas lietuviskal volkieska ir angliska fozdys, vertis \$1.00; Istorija apie karo Japonu su morskalis, vertis 25c; medega vaistu su naudingais, receptais, vertis 50c; monu ir burta knyga, aukines apilkes vertis \$2.00; aukso sieda, vertis \$3.00 (tik paminek kokie size); 3 paveikalus; stebuklingis liampa; aukso plunksna ir pezdeti su tavo vardu ir adresu. Mes uzta duodame istruos daktus dykas, kad kiekvienas stutu musu kataloga, o aplikes musu kataloga vis ka nors pika. Pas mus galite gauti ka tik norite: gyduoliu, aukoniu daktu, knygu, muzikiskiu instrumentu, drapanu ir tt. Adresuokite pas musu agenta.

Lith. Medical Book Co. J. A. Agency, 529 Metropolitan av. Brooklyn, N. Y. Nepamirskite adreso. Daugias nebus pagartinta.

„Lietuvos“ Keliaujantis Agentas leido vadineti po Pennsylvanijos apygardas ir pirmasizuo aplankius Shenandoah'ryj. Per jį galima iszasyti „Lietuva“ ir gauti visokias knygas isleistas „Lietuvos“ ir uroberjoje. Kas ko nora, bus aspruvinas jo kuogeriausiu. Isleisteve.

Dykai, Dykai per 45 Dienas. Kas prisune už 21c. marku ant pasto kasztu is sidabrinis desimtukas ant asparginimo kasztu, savo adresa ir a adreus savo draugu, aplikys M. J. Lyon Co. didizius katalogus ir sekančios daktus dykas: 5 knygas lietuviskal volkieska ir angliska fozdys, vertis \$1.00; Istorija apie karo Japonu su morskalis, vertis 25c; medega vaistu su naudingais, receptais, vertis 50c; monu ir burta knyga, aukines apilkes vertis \$2.00; aukso sieda, vertis \$3.00 (tik paminek kokie size); 3 paveikalus; stebuklingis liampa; aukso plunksna ir pezdeti su tavo vardu ir adresu. Mes uzta duodame istruos daktus dykas, kad kiekvienas stutu musu kataloga, o aplikes musu kataloga vis ka nors pika. Pas mus galite gauti ka tik norite: gyduoliu, aukoniu daktu, knygu, muzikiskiu instrumentu, drapanu ir tt. Adresuokite pas musu agenta.

Lith. Medical Book Co. J. A. Agency, 529 Metropolitan av. Brooklyn, N. Y. Nepamirskite adreso. Daugias nebus pagartinta.

„Lietuvos“ Keliaujantis Agentas leido vadineti po Pennsylvanijos apygardas ir pirmasizuo aplankius Shenandoah'ryj. Per jį galima iszasyti „Lietuva“ ir gauti visokias knygas isleistas „Lietuvos“ ir uroberjoje. Kas ko nora, bus aspruvinas jo kuogeriausiu. Isleisteve.

STEWART

Didžiausias OFISAS ŠIFKORČIŲ

Reikalaujamas Šifkortes, ar siunsdamas Pinigus i Kraju, nejeskok kitu agentu, nes niekur geriau nerasi kaip pas

A. OLSZEWSKI.

Rasyk tuojau ir gausi prekes Šifkorcių ir pinigų.

924-33rd St. Chicago, Ill.

Reikalaujamas Šifkortes, ar siunsdamas Pinigus i Kraju, nejeskok kitu agentu, nes niekur geriau nerasi kaip pas

A. OLSZEWSKI.

Rasyk tuojau ir gausi prekes Šifkorcių ir pinigų.

Čia yra didžiausias ir teisingiausias Pinigų ir Šifkorcių Ofisas. Is cia Pinigai ir Šifkortes is-eina punda is kozną diena.

Čia yra Didžiausia Krautuve Lietuviškių Knygų. Čia randasi geriausias knygos issimokimui angliskos kalbos. Rasyk tuojau ir gausi Knygu Kataloga.

Su visais reikalais adresuokite siteip:

A. OLSZEWSKI,

924 33-rd St. Station 60, CHICAGO, ILL.

35 Gyvenimo Vaidzdelis isvadinti is atsimoni sekusiu gresiu pasakadu: Atsivertimams, - Vagis, - Kas kalta: - Galtava valciai: - Pajieszkau, - Muzikinis: - Muzikinis: - Klevecia. Chicago, Ill. 1906, p. 150.

43 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

44 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

45 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

46 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

47 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

48 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

49 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

50 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

51 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

52 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

53 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

54 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

55 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

56 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

57 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

58 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

59 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

60 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

61 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

62 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

63 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

64 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

65 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

66 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

67 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

68 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

69 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

70 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

71 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

72 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

73 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

74 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

75 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

76 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

77 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

78 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

79 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

80 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

81 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

82 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

83 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

84 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

85 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

86 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

87 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

88 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

89 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

90 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

91 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

92 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

93 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

94 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

95 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

96 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

97 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

98 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

99 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

100 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

101 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

102 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

103 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

104 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

105 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

106 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

107 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

108 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

109 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

110 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

111 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

112 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

113 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

114 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

115 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

116 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

117 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

118 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

119 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

120 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

121 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

122 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

123 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

124 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

125 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

126 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

127 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

128 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

129 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

130 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

131 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

132 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

133 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

134 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

135 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

136 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

137 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

138 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

139 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

140 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

141 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

142 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

143 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

144 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

145 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

146 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

147 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

148 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

149 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

150 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

151 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

152 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

153 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

154 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

155 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

156 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

157 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

158 Pasakas is gyvenimo lietuvisku Veliu bei Veliu, surinktos D. R. S. Baugavicius, 400 puslu, Chicago, Ill. 1906, p. 150.

